

Jó Pajtás

Forró
volt a nyár

A jövő heti Jó Pajtás címdoldala és poszttere

Szia

Ilyenkor szeptember elején általában azt szoktam hajtogatni, hogy te jó ég, milyen tüneményes gyorsasággal tűnt tova a szünidő.

Ez a mostani arról maradt emlékezetes számomra, hogy bő egy hétig iszonyatos meleg volt. Nemcsak itt Újvidéken, hanem nálatok is.

Hogy te hogyan vészelted át a 40-43 fokos meleget, nem tudom, de sejtem.

Nálunk idehaza éjjel-nappal dolgozott a légkondi, miközben a járdán haladó emberek

nyakába csepegtette a hűs vizet. Mondtam apunak, hogy valahogy el kellene vezetni – a szaknyelven kondenzvíznek nevezett – folyadékot. Megegyeztünk abban, hogy az idei hőségben már nem barkácsolunk, majd jövő tavasszal megoldjuk a dolgot.

Nagyapa meséli, hogy az ő korában forró volt ugyan a nyarak többsége, de társai, barátai közül senki sem emlékszik arra, hogy Vajdaságban valaha is ilyen szörnyű hőség lett volna.

Állítólag a következő nyarak is legalább ilyen melegek lesznek. Húúú...

Remélem lelkileg felkészültél a tanulásra.

Sikeres tanévet!

Gabi

**A tiniknek,
a pedagógusoknak,
a szülőknek békés,
eredményekben gazdag
új tanévet kíván
a Jó Pajtás szerkesztősége**

TE MEG ÉN

Ismét együtt...

Nos, ismét előttünk egy új tanév, s végre-valahára nem a megmaradunk-e vagy sem, lesz-e a jövő hónapban is Jó Pajtás és Mézeskalács, vagy sem kérdések gyötörnek mindannyiunkat.

Amiről már nagyon régen beszéltünk, szorgalmaztuk a szerkesztőség és a Magyar Nemzeti Tanács részéről is: nevezetesen, hogy szükség van egy államilag támogatott és minden körülmények között rendszeresen megjelenő, minden korosztályt felölelő magyar lapvonalra (Mézeskalács – Jó Pajtás – Képes Ifjúság – Magyar Szó, Hét Nap stb.): most bekövetkezett.

2007. augusztus elsejétől az Amicus-Jó Pajtás Kft. átadta a Jó Pajtás és Mézeskalács gyermeklapok kiadói jogait a Magyar Nemzeti Tanácsnak, mely a Magyar Szó Kft.-t bízta meg a lapok kiadásával. A Tartományi Kormány fedezte lapjaink korábbi veszteségét és a jövőben rendszeres havi támogatásban részesíti azok megjelenését.

A főszerkesztői tisztelet ezentúl a Magyar Szó főszerkesztője, Kókai Péter tölti be, a lapokat továbbra is az eddigi csapat készíti: Lennert Géza szerkeszti a Jó Pajtást, Tripolszki Csilla a Mézeskalácsot (bővebben impresszumunkban).

A változás első látható jele a pénzügyi bizonytalanság megszűnése, s ennek két kézzel fogható következménye: a Jó Pajtás árának 50 dinárra, a Mézeskalács árának 40 dinárra való csökkenése, valamint az előfizetés lehetőségének újbóli bevezetése, mi több – szorgalmazása. Ezt természetesen a rendszeres tartományi támogatásnak köszönhetik olvasóink, de abban is bízunk, hogy ez legalább valamennyire megnövelheti azoknak a pajtásoknak a számát, akik számára ezentúl elérhetővé válnak lapjaink, s mostantól rendszeresen megvásárolják majd a Jó Pajtást vagy a Mézeskalácsot.

Hiszen azért csináljuk, csak így van értelme a szerkesztőség, a pénzügyi szakemberek, a terjesztők, tanárok, tanítók, óvónők közös munkájának!

Pajtikáitok

A hét fotója

Igy vegyül észrevétlenül a jámbor pingvinek közé a trükkös jegesmaci

Legfontosabb az egészség

Családi tábor a Valkaisoron

Immár ötödik alkalommal tartották meg a szeretet-tábort, ahol a szeretetre, egymás megbecsülésére oktatták a kis nebulókat. Nehogy azt higgyétek, hogy csak erről esett szó az előadásokon. Az idén például az egészséges életmód volt a fő téma. A változatosság kedvéért a Valkaisoron gyűltek össze a szülők és gyerekeik.

Hogy hogyan érezték magukat, hol is található az a Valkaisor, elmondják a táborozók: a nyolcadikos **Neorcsity Gábor**, negyedikes **Fleisz Miklós**, a hetedikes **Kokrehel Grácián**, az ötödikes **Kokrehel Flórián**, a hetedikes **Fleisz Beáta**, az ötödikes **Neorcsity Tamás** és a hetedikes **Faragó Gábor**.

– A Valkaisor Adától 8 km-re van – magyarázza Gábor –, kis falu, s az egy hét alatt nem volt nehéz megismerni a két sor házból álló kis települést. Egyetlen boltját naponta látogattuk, el kellett költeni a zsebpénzünket. A táborban 50-en voltunk, sátrakban aludtunk, a foglalkozások mellett jól elszórakoztunk. Esténként ellátogattunk a lányok sátrába, s megtörtént, hogy három óráig ott beszélgettünk, szórakoztattuk a lányokat. Azóta a törökbecsei szimpátiával SMS-ezünk...

– Hárman voltunk egy sátorban – teszi hozzá Beáta –, a törökbecsei Katicával és az óbécsei Dórával. Mi is vendégeskedtünk esténként a szomszéd sátorban. Nekem is akadt szimpátiám, mégpedig óbécsei, de, hogy ki, az titok! Nagy élmény volt számunkra, hogy elvittek bennünket Adára az uszodába. Különben én ötödik alkalommal jöttem e táborba, s ha nem jön közbe valami, mondjuk egy tengeri nyaralás, jövőre újra itt leszek.

– Tényleg szép Adán a medence – fűzi hozzá Tamás –, mivel nagy volt a hőség, már reggel kilenckor indultunk. Sokat fürödtünk. De nekem a táborban nemcsak a fürdés tetszett, hanem még az is, hogy Fleisz Attia csoportvezető meg-

tanított bennünket fára képet égetni, valamint elsajátítottuk a kosárfonás technikáját is. A keddi félelmetes nagy vihar elől az iskolába pakoltuk be cuccainkat, a sátrakat meg fölszedtük, mert a vihar elvitte volna őket. Utána újra föllállítottuk. Izgalmas volt, nem mondom...

Sokat tanultunk az egészséges életmódról. Fő a mértékletesség! Én, ha felnövök, biztos, nem fogok alkoholt inni.

– Igen, sok előadást hallgattunk erről a témáról – teszi hozzá Miklós –, az egészséges életmódról, a táplálkozásról, a tornáról... Reggel hétkor keltünk, reggeli után mentünk a jó hűvös

iskolatermekbe, ahol kezdődtek a foglalkozások. Pósa Misi bácsi és Turzai Vali tanító néni foglalkozott velünk. Esténként szórakoztunk, egy alkalommal a vidámest nagyon jóra sikeredett. Mivel nagyon meleg és minden poros volt, betanultunk egy esőkérő darabot. Csak úgy zúdult ránk az eső. Persze vödörből. Ezenkívül megbarátkoztam Ricsivel, Flóriánnal...

– Nekem is tetszett a vidámestben az esőkérő jelenet –, veszi át a szót Grácián –, s én kaptam a legtöbbet. Mondtuk: Eső, eső ess, minél hamarabb, ess, ess... A vödörből csak úgy zúdult ránk az „eső”. Különben az iskola udvarában álló zuhanyozók jól jöttek, lehűtöttük magunkat, ha nagyon melegünk volt. Nekem is tetszettek a

kézműves-foglalkozások a jó hűvös termekben. Megtanultam kiskosarat, képet készíteni... Még nyakéket is gyúrtam agyagból, melyet gyönggyel díszítettem...

– Ki is volt írva a tanterem ajtajára – fűzi hozzá Flórián –, hogy: Csukd be, kérlek, az ajtót, hogy hűvös legyen bent! Jó volt dolgozni a hűvös tanteremben. A kézműves-foglalkozásokon én is megtanultam csuhéból kosarat fonni, melyet virággal díszítettünk...Meg az asztali foci tetszett nagyon. Hússzor győztem.

– Én a táborban tanultam meg asztalifocizni – dicsekszik Faragó Gábor –, s tetszik ez a játék. Meg a vízi olimpia sem volt rossz. Azt úgy játszottuk, hogy a vízbe mártott szivacsot adogatni kellett egymásnak, a végén egy üvegbe gyűjtöttük össze a szivacsban maradt vizet. Az a csoport győzött, amelyiknek a legtöbb víz gyűlt össze az üvegében. Sajnos én kimaradtam az esti, éjjeli bulikból, mert otthon aludtam, ugyanis csak az maradhatott a táborban, akinek a szülei is ott voltak.

No nehogy azt higgyétek, csak szórakozásból állt a világ. Mindannyian segítettek a konyhán mosogatni, teríteni... Még a kis óvodás is mosogatott. Uzsonnát osztottak, dinnyét szeleteltek. Flórián elmondása szerint egy egész dinnyét meg tudott volna enni. De volt repeta, mindenki annyit evett, amennyi belefért.

Elmúlt, szép volt, jövőre találkozunk Adán!

Koncz Erzsébet

A Szárszóként ismert helység kétezres lélekszámú üdülőtelepülés a Somogyi-dombság lejtőin. Főidényben többszörösére duzzad lakosainak száma, hiszen öt és fél kilométeres strandszakasz, tiszta, rendezett parkok, árnyas ligetek és mindaz (utazási irodák, szállodák, panziók, vendéglők, butikok, bazár stb.) várja az ide látogatót, ami egy kellemes üdülés feltétele lehet. Hogy a település neve mégsem elsősorban a felhőtlen szórakozás karakterjegyeit, hanem tragikus tartalmakat idéz fel bennünk, az a sorsszerűség jegye. A helybeli vasútállomáson ért véget egyik legnagyobb költőnk, József Attila élete.

Az árnyas, szép József Attila utcában áll az az épület, amely a költő utolsó szálláshelye volt. Hosszas szanatóriumi kezelés után idősebb néjével pihenni érkezett. Az épület ma múzeum, a József Attila Emlékiállítás helye. Végigvezet egy emberi-költői életút állomásain, lefolyásán, momentumain. Mi látható itt? Kövek az egykori Józsefvárosból, ahol József Attila gyermekkorát telt. Okiratok, bizonylatok, bizonyítványok, könyvek, képek, kéziratok. Rekonstruálták az egykori lakószobát, ahol utolsó napjait „morzsolta”. Jól olvasható a törvényszéki jegyzőkönyv, a távirati tudósítás a halálesetről. Ez utóbbi idézi egyik szemtanú vallomását: J. A. költő a balatonszárszói vasútállomáson az induló vonat kerekei elé *feküdt*. Üveglapok között látható a tépett fehér ing. S ha józsefvárosi kockakövek vezetnek be egy életbe, úgy kilépni belőle vasúti talpfákon, síneken, köveken keresztül lehet. Mit mondjak? Megrázó és emlékeztető élmény megtekinteni ezt a kiállítást.

A József Attiláról elnevezett tulajdonképpen csak fél utca. A hátsorral szemben kiserdő húzódik, azon túl a vasúti sín pár. Szinte tizenöt percenként zakatol rajta (akár örök mementóként is) egy szerelvény.

A Tóparti parkban látható a József Attila-emlékmű. Első pillanatra meghökkentően

Egy szép, szomorú emlékhely

Balatonszárszó

Az a bizonyos vasútállomás

robusztus alkotmány, Ortuthay Tibor alkotása. Vonatkereken súlyos nyomdai ólomlemez, s rajta egy tonnányi kő. Mint József Attila lelkén. Direkt közlésű és nagyon hatásos alkotás. Gyönyörű szép környezetben áll. Láthatóan sokat fordítottak a helység parkosításának milyenségére és mértékére. Nagyon jó, hogy a vidékre jellemző fák, növények kerültek túlsúlyba, az annyira elterjedt akác, fűz, dió és muskátli – ezeket szorította ki egy

A Balaton gyerekekkel

időszakban majdnem a szép és látványos, ám tájidegen (nálunk szinte divattossá vált) fenyő. Ami sokszor csak senyved az Alföldön és a Dunántúlon.

A fővenyes strandon is (a három közül a központi legalkalmasabb a gyermekek számára) e fák adják az árnyékot. Persze ha azt keressük, s nem a tűző napon szeretnénk leburnulni. A tó egyébként kilométereken csak deréig ér, sőt addig sem. A kisgyerekeknek nyakig. Úszógumiját félretesszük. Itt az alkalom megtanulni úszni...

Bence Erika

A József Attila-emlékmű

NEVEM: **Csernák Ildikó**

BECENEVEM: Ildi

CÍMEM, TELEFONSZÁMOM:

24400 Zenta, Tóparti dűlő 4/a;
064/559-0374

MELYIK SULIBA, OSZTÁLYBA JÁROK?

Emléiskola, 4. b osztály

KEDVENC KÖNYVEIM: Kincskereső
kisködmön, Vuk

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Magyar,
zene, természet, torna, angol

AMI NEHEZEN MEGY: Matek

KEDVENC TANÁRAIM: Szöllősi Vörös
Margit (oszi), Kasza Krisztina

(angol), Szabó Zsófia (hittan)

KEDVENC OLDALAIM A JÓ PAJ-
TÁSBAN: Lexikon, Mobilszaki,
Állatkirakat, Rügyfakadás, Tarka
oldal, Pifu, Vicckupac

KEDVENC SZÍNÉSZEM, SZÍNÉSZ-
NŐM: Kamarás Iván, Dobó Kata

KEDVENC FILMJEIM: Titanic, Túl a
sövényen, Jégkorszak 1., 2., Jóban
Rosszban

MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM A
FŐSZEREPET? A Jóban Rosszban
sorozatban

MIÉRT? Mert izgi!!!

KEDVENC ÉNEKESEM, ÉNEKESNŐM:
Chelo, Rúzsa Magdi

KEDVENC DALAIM? Cha-cha, és
minden Rúzsa Magditól

KEDVENC SZÍNEIM: Zöld, piros,
fekete

KEDVENC ÁLLATAIM: Ló, macska
tengerimalac, kutya, tigris

NEVÜK? Pici, Cirmi, Willi, Simi (macs-
kák), Tutyi (tengerimalac), Pamacs
(kutya)

NO ÉS A SZERELEM? Van.

KIBE ESTEM BELE? Kit érdekel az?

Megjegyzés: A Lexikon a tavalyi
tanév végén érkezett.

Képzőművészeti barangolás

Barangolásra hívunk a képzőművészet világába. Ennek a csodálatos és hatalmas világnak is abba a részébe, ahol a természetet ábrázoló alkotásokkal találkozhatok. Ne lepődj meg, ha útközben történelmi tényeket is találsz, mert ezek ismeretében könnyebb az eligazodás a képzőművészetben. Gyere hát velünk, biztosan nem bánod meg!

Antilopok. Sziklafestmény
Dél nyugat-Afrikában

Állatképek az őskorból

Sok ezer évet kell a történelemben bebarangolnunk, ha nyomon akarjuk követni azt a lassú folyamatot, amelynek során az emberek figyelme a földre, az állatokra és a növényekre irányult. Ez akkortájt kezdődött, amikor 20 000 évvel ezelőtt, az utolsó jégkorszakban a vadásztörzsek Észak-Afrika, Spanyolország, Franciaország és Dél-Oroszország földjén űzték a vadat. Az emberiség még nem ismerte a földművelést, nomád életmódot folytatott. A jégkorszaki vadászok sziklarajzaival kezdődik számunkra a művészet története. Sziklákra és barlangok falára állatképeket karcoltak vagy festettek. Még a legutóbbi időkben is éltek Afrika egyes eldugott vidékein olyan törzsek, amelyek a jégkorszak fejlődési szintjén álltak, és rajzaik is hasonlóak voltak a jégkorszakiakhoz. Az ember az első képeken tehát nem virágokat és fákat jelenített meg, hanem a vadászható

állatvilágot. A vadászszákmánytól függött a vadászok és az egész törzs megélhetése, ezért életükben az állatok játszották a legfontosabb szerepet. Ráadásul ezek az emberek még nem ismerték a természeti törvényeket. Jó és rossz szellemekben hittek, és abban, hogy a képekben varázserő lakozik, amely nagyobb szákmányhoz segíti őket.

Ezután a művészet hosszú ideig eltávolodott a természettől. A vadászokból földművesek lettek, és azon fáradoztak, hogy földjük minél több termést adjon. A termést agyagedényekben tárolták. A hasas edények falát karcolt jelekkel díszítették. Ezek a díszítések többségükben fésűs minták vagy csigavonalak, a felhő és az eső szimbólumai. Ily módon kívánták a földművesek megszerezni maguknak a talajt termővé tevő, éltető csapadékot.

(Folytatjuk)

A nyár híre

A világ legmagasabb épülete lett a Dubai Torony

Atöbb mint két éve épülő Dubai Torony (Burj Dubai) magassága augusztusban lépte át a világrekordot: vagyis a maga 512 méterével már a világ legmagasabb épületének számít, és az építkezés még nem fejeződött be... A közelmúltban még a tajvani, 508 méter magas Tajpei101 volt a világ legmagasabb épülete. Ezen a nyáron viszont a hatalmas építkezéseiről híres Dubai került a világranglista élére. A Dubai Torony építése 2005 januárjában kezdődött. Az 512 méter magas épület

jelenleg csak alig pár méterrel múlja felül a korábbi listavezetőt, ám az építkezés töretlen lendülettel halad tovább, és állítólag majd csak 2008-ban fejeződik be. Az építkező cég nem árulta el, hogy pontosan mekkora is lesz majd a kész épület. Annyit viszont lehet tudni, hogy több mint 700 méter magasba nyúlik, és több mint 160 emeletes lesz, az épületben pedig 56 lift üzemel majd. A torony Dubai egy új, mintegy 20 milliárd dollárból felépülő városrészének központját képezi.

Fiat 500

A luxusegér

Ha megmutatod ezeket a fotókat nagyapádnak, holtbiztos, hogy azt fogja mondani:

– Honnan is ismerem én ezt az autót?

Hát persze hogy látott már ilyet. Illetve: valami nagyon hasonlót. Mert a Fiat 500-as nem egészen új járgány. Története 1930-ban kezdődött. Ekkor adta ki az olasz diktátor, Mussolini a feladatot egy olyan gépjármű elkészítésére, amely nem került többé 5000 líránál.

Sok próbálkozás után aztán 1936-ban elkészült az első 500-as. Apró méretei miatt (hossza csak 355 cm volt) csupa szeretetből Topolinónak (Egérke) is nevezték.

Való igaz, ez a négykerekű még alig hasonlított a maira. A valódi előd 1957. július 4-én gördült ki a Fiat szerelőcsarnokaiból.

Az 500-as második újjászületése épp a napokban történt meg. Pontosan 50 évvel később, 2007. július 4-én a nagy előd új változata, az új 500-as szintén Torinóban mutatkozott be.

Népszerű elődjének köszönhetően a Fiat 500-ast tárt karokkal várják Olaszországban, és nemcsak ott, hanem Európa-szerte. Ahogy egy bácsi mondta a bemutatón, „szeretem, mert én is, mint mindenki, ebben tanultam vezetni”.

Azt mondják, az ízlésekről nem szoktak vitát nyitni. Tehát dönts el saját magad, tetszik-e neked a legújabb törpeautó.

Törpe igen, de azért felszerelték minden földi jóval. Ezért úgy is mondhatnánk: törpe luxusautó.

Azaz egy valóságos luxusegér!

Bambi 2.

A mesének nincs még vége – A Disney-mozi feltámad

A film történetének mindmáig talán egyetlen alakja Walt Disney, aki a legtöbb jelzöt gyűjtötte össze. Élete reflektorfényben zajlott, rengeteget dolgozott, minden eddigi filmes mértéket meghaladó életművet alkotott a művész. Éppoly elevenen élte a vurstli és a technikai újdonságok életét, mint a televíziót, a játék-, a természet-, a dokumentum-, az oktató- és az animációs filmét. Disney régen elhunyt, de művei, hadd mondjam inkább: remekművei megmaradtak az utókorra. Tovább élnek, gazdagítanak és örömet szereznek. Szívesen nézzük ma is a Disney-rajzfilmeket, a Hófehérke és a hét törpét, a Pinocchiót, a Fantasiát, a Dumbót, a Bambut...

A Bambut nagyon régen, 1942-ben mutatták be. Bambi, a bájos őzgida életben maradásáért küzdött. Anyját korán agyonlőtték a lelketlen vadászok. A kutyák vad támadásától még megvédi őt egy szarvastehén, később már arra kényszerül, hogy a saját lábára álljon. Igaz, lelkiismeret-lények is segítik: Tappancs, a nyúl és Virág, a borz. Az erdő csodálatos. Szép minden évszak. A szarvasok párviadala feszült. Sok érzékeny ötlet, humor színezi a filmet, a történetet – például Bambi és Tappancs a jégen. Az emberek világa azonban félelmetes. Van izgalom is bőven: Bambi szerelmét, Olivót farkasok üldözik. Bambi szembeszáll velük – közben megsérül. Nem a farkasok terítik le, hanem egy vadász golyója. De Bambi túléli a sérülést, elnyeri Olivót. A Bambi gyerekeknek készült, nekik való a mese. Filmesztétikai mércével mérve: Bambi talán a lécs alatt bújják át. 1942-ben viszont a maga nemében lécs fölött vette az akadályt. A Salten gyerekregény alapján készített film nagy siker volt...

Most elkészült a **Bambi 2. – Bambi és az erdő hercege** címmel. Nem vitás, ha folytatásról van szó – mindent szabad, gondolhatta

Brian Pimental rendező, aki biztosra vette: akinek tetszett a Hófehérke és a hét törpe meg a Bambi 1942-ből, annak az újabb epizód nem okozhat csalódást.

A Bambi 2. tökéletes gyermekfilm, amire már egyedül is be szabad ültetni a lurkókat. Ez egy vegytiszta mese, Disney klasszikus technikájával gondosan készített mozifilm, nem tartalmaz semmilyen káros anyagot. Naiv? Természetesen naiv, de az volt a Disney-változat is. Főhőse a címszereplő kis őzgida és az apukája, aki történetesen az erdő hercege is egyben. Egy herceg az egész közösségnek felelősséggel tartozik, minden „ügyet” ő intéz el. Vannak azonban problémái is. Egyik problémájának megoldása érdekében megbízza „személyi titkárát”, a fülesbaglyot, hogy Baminak találjon gyorsan egy pótmamát. Az őzgida ennek nem örül. A borz és nyuszi segítségével bebizonyítja, hogy nem szorul dajkálásra. Sok kaland történik közben, de ne aggódjunk – Bambut nem falják fel a farkasok...

Nem könnyű folytatni a Disney-klasszikusokat. A 102 kiskutya még elment valahogy, de a Hamupipóke 2. vagy a Hófehérke és a hét törpe reménytelen próbálkozás. A Bambi 2. nem sikertelen film. Vicces. Bambi csetlik-botlik, ugrabugrál, körülötte bájos figurák esztelenkednek. Hallunk könnyfakasztó melódiákat...

A Disney Stúdió egyébként a közeljövőben több meglepetéssel szolgál. Animációs siker lehet a Toy Story 3., a Verdák – Cars, az American Dog, a Meet the Robinson, a Rapunzel stb. Ezeknek a filmeknek a bemutatóit 2008-ra tervezik. Nagy cég a Disney, nem adja fel egykönnyen.

B. Z.

Az új zenefon

Sony Ericsson W810i

Kezdenek elmúlni azok az idők, amikor a napról napra szaporodó mobiltelefonos boltokban vásároltuk – nem mindig olcsón! – a divatos maroktelefonokat.

Manapság ugyanis a legmenőbb fajtákat is pár száz vagy néhány ezer dinárért hazaviheted.

Miként, hogyan, hol?

Mindhárom hazai szolgáltató (mts, Telenor, VIP) ugyanis bizonyos feltételek mellett egészen elfogadható áron – van olyan telcsi is, melyet akár 1 dinárért – kínálja az érdeklődőknek az effajta eszközöket.

Ezek közé tartozik a címünkben szereplő zenefon is.

Lássuk, mit tud ez az igazán szemrevaló készülék.

A telefonháza pingált walkman szóból mindjárt sejtet, hogy itt egy újabb zenefonról van szó. Azaz olyan mobilról, amely nemcsak arra való, hogy beszélj vele és SMS-eket küldj. Rengeteg zenét tölthetsz bele, amit aztán a megfelelő helyen és időben meghallgathatsz.

És a fentiekén kívül éles fotók elkészítésére is nagyon jól fog jönni.

Szép, szép, de azért menjünk csak szép sorjában.

Külső

A külsejéről csak a legjobbakat lehet mondani, ami egyetlen szóba is belesűrítendő. Például: szép. Vagy: csinos. Esetleg: jópofa.

A fekete szín uralja a készüléket, melyet csak néhol törnek meg a narancssárga walkman-logók. Az igen ízléses formaterv legszebb részei a kerek navigációs gombok, amelyek ügyesen oldják a szögletességet.

Ám ha őszinték akarunk lenni, akkor azt is el kell mondani, hogy mint minden sötétebb színű telefon, a W810i is hajlamos összeszedni a port. A kijelzőn is jól láthatóan megmaradnak az ujjlenyomatok, ám a tisztítás nem nehéz művelet.

Mit hol keress?

A telefon tetején üldögél a bekapcsoló gombocská. Oldalt a hangerőgombokat, a lejátszás megállításához, illetve elindításához szükséges billentyűt, a kamera gyorsgombját, valamint a MemoryStick memóriakártya helyét találhatjuk.

Az önarcképek készítéséhez szolgáló tükör egy kis játékoságtól vezérelve narancssárga. Ettől még simán látszik rajta, hogy merre található a fejünk. Nincsenek sztereo hangszórók, az optika alatt három köröcskéből tör elő a hang.

A kijelző 176x220 pixeles, TFT-technológiával készült képernyő, amely abszolút megfelel a célnak. A színek szépek, élénkek.

Mozgóképek, éjszakai fotók

A zenefonnal nemcsak fotók, hanem mozgóképek is készíthetők. Igaz, csak rövidebbek. De egy jól sikerült születésnap legfontosabb eseményét így is „filmre veheted”. Éjszakai fotókat is rögtönözhet, mert a

lencse közelébe egy jól világító vakut szereltek a mérnökök.

Zene

A walkman fő erőssége azért mégiscsak a zene. A félégitás memóriakártyára bőven fér MP3-as zeneszám, a mellékelt fülhallgató is jó minőségű. Így kedvenced hangját teljes pompájában élvezheted. És itt van még az igazán remekre sikerült hangszínszabályzó is. A mély hangok dübörögnek, a magasak tiszták, ez a Sony Ericsson Walkman joggal kapta meg ezt a nevet.

Játékok

Két gyári játék található a telefonban, a Quadrapop nevű zenélős tetris már régi ismerős. A másik neve pedig: Johnny Crash Does Texas. Itt egy ágyúból kell lövöldözni, és minél több tereptárgyat tarolsz le, annál több pontot kapsz.

Összegzés

A W810i-vel a walkman-sorozat további híveket szerezhet magának olyanok körében, akik nem vetik meg a divatot, a zenét és a jó fotókat sem.

A tyúk madár. Több tyúk több madár. A tyúk tökéletes ellentéte a kutyának, amit a neve is mutat: a tyúk; kuty-a. A tyúk a jó madarak közé tartozik, mert tojást ad az embernek. Illetve nem adja a tojást, hanem elveszik tőle, ami azonban a rántotta szempontjából mindegy.

A hím tyúkot kakasnak hívják, a nőtény kakaat azonban nem hívják tyúknak. A tehet-ségtelen kakaat kappannak nevezik. A fiatal tyúknak becéző neve jérce, de ezen a néven csak akkor szokták becézni – nézetünk szerint későn –, amikor már levágták, és a húsát eszik, úgyhogy szegény tyúknak a becézésében semmi öröme sincsen.

Tyúknak Pesten a nőt nevezik, ami a váro-siaknak a falusi dolgokban való járatlansága miatt van így. Ugyanolyan tévedés tehát, mint amikor a városi ember a búzát kukoricának nézi. Vannak aztán meg olyan különös egzoti-kus élőlények is, akik a tyúkot tiknak, a tyúktó-jást pedig tikmonynak mondják.

A egész kicsi tyúkot csibének nevezik; a csibe úgy jön létre, hogy kikel, azaz egyszerűen kijön a tojásból. Hogy hogyan megy bele a tojásba, az rejtély. Olyan rejtély, mint amely hosszú időn át foglalkoztatta az emberiséget, hogy mi volt előbb: a tyúk vagy a tojás. Ez csak volt rejtély azokban a sötét időkben, amikor az emberek olyasmiket találtak ki, hogy a föld gömbölyű és forog. Emiatt majdnem elégettek mindenkit, aki ezzel foglalkozott. Ma azonban a felvilágosodás, sőt a keresztény kurzus ko-

Ez állati!

A tyúk

rában tudjuk, hogy előbb a tyúk lett, és a tojás csak azután lett, hogy a tyúk tojta.

Különféle fajta és különféle nagyságú tyúkok vannak, a kendermagos tyúk azonban mindig pontosan olyan magos, mint a kender.

A tyúk, ha tojásait megtojta, akkor kotlik, ami abban áll, hogy a tojásait ki akarja kelteni, s ez óhajának különféle jelekkel ad kifejezést. Ez a kotlik igen szép szó, ezért egy népszerű közmondásban is szerepel, amely közmondás, annak a mintájára, hogy „a lónak négy lába van, mégis megbotlik”, így szól: „A tyúknak két lába van, mégis kotlik.”

A tyúk búzaszemet, kukoricát, kendert és általában kis magvakat eszik, szóval igen jól él. Számos ember példát vehetne róla, legalábbis ami a táplálkozását illeti, mert ugye mi em-berek mindenféle bolondságot összeesünk, amiről azt állítják, hogy egészségesek, mégsem élünk olyan jól, mint a tyúkok.

A kakas hangos kedély-nyilvánítását kuko-rékolásnak nevezik, a tyúkét pedig kotkodácsolásnak. A kakas kukorékolásáról azt mondják, hogy a hajnalt jelenti. Pedig pont fordítva van ez, mert a kukorékolás jelenti azt, hogy

hajnalodik. Ha pontosabbak akarunk lenni a jelentések terén, akkor a leghelyesebben így van: a kakas, mint jó katona jelenti az ember-nek, hogy közeledik a hajnal. És mivel nem tud másképp beszélni, csak kukorékolva, ezért ezt a formát választja kifejezésül.

Tyúkot az ember legtöbbit régebben az ud-varokon láthatott, manapság pedig a boltok fa-gyasztorészlegén. Annyi a kettő között az alap-vető különbség, hogy míg az egyik esetben a tyúk két lábon járt-kelt, addig a másik esetben a tyúkok fekszenek, és testhőmérsékletük alig éri el a mínusz 5 fokot. Ezt a hőmérsékletesést egyetlen tyúk sem éli túl, ezért a fagyasztóba tett állatokat levágott tyúkoknak nevezik. Belő-lük lesz a finom ebéd, vagy az ehetetlen ebéd. Ez már nem a tyúktól függ, hanem mindig a szakáctól.

(Nagy Lajos
Képtelen természetrajz
című könyve nyomán)

Legyen ő a kedvenced!

A kanári

A természetben élő, vad kanári (tudományos nevén: Serinus canarius) az éneklő verébal-katúak rendjébe, és a kúpcsrú pintyfélék családjába tartozik. A Kanári-szigetéről származó madárfaj elterjedése Európában, és a 16. századtól kezdődően az egész világban a spanyol gyarmato-sítóknak köszönhető. Akkoriban szinte kizárólag a szépen éneklő és a színompás hímek árusításával foglalkoztak. Csak a 17. században, Itáliában kez-dődött meg a faj tenyésztése.

A legszebb hangú madár

A kanári egyike a legszebben éneklő madarak-nak, ezért nagyon elterjedt a madárkedvelők köré-ben. Az eredeti vad faj háta sárgászöld, szürkés tol-lakkal keverve, hasa citromsárga-fehéres, szárnyai

és farka feketések. Azonban a házasított változat rengeteg színben és formában létezik. Testhossza 12-13 cm, szárnya 7 cm, farkhossza 6 cm.

Könnyen feltalálja magát

Táplálékát főként veteménymagvak alkotják, de kedveli a zöld növényi részeket és a gyümöl-csöket is. Fogságban is könnyen feltalálja magát – főként kölest, fűmagot és egyéb apró magvakat fogyaszt –, ilyenkor azonban egészítsd ki táplálé-kát lágy eleséggel is (például főtt tojással).

A kanári igényesebb a tartási körülményekre, mint a papagáj. Hosszú életű madár: kellő gondos-kodás mellett 20 évig is élvezhetjük társaságát.

Fészekrakás

Ha párban tartod, március környékén szá-míthatasz a fészekrakásra. A kanári nyitott fészket készít, ezért a fogságban segitened kell neki az „építőanyagok” beszerzésében. A fészkelő tálcát béleld ki puha anyaggal, például filccel. Egyéb természetes anyagok is jól jönnek a tojónak, hogy berendezze kényelmes otthonát. Erre ideális anyag a papírzsebkendő, széna vagy a rongy.

Figyelj arra, hogy az anyagokba soha ne ga-balyodjon bele a madár lába. A kanári átlagosan 4-5 tojást rak, melyekből a kelés 13 nap elteltével várható. A fiókák elválasztása a 25–30. napon történhet meg, mert ekkor már képesek önálló táplálkozásra.

Neked is van kedvenced?

Írj róla a Jó Pajtásba, hadd lássák a többiek is, ki ugat vagy nyávog (csicsereg, rikoltozik, hápog, énekel, ha madarad van) az udvarodban!

Arra is kíváncsiak vagyunk, hogy került hozzád, hogy kapta a nevét. Meg mi a kedvenc eledele, játéka?

Ha van róla fényképed, azt is küldd el.

Ha nincs, rajzold le! A borítékra írd rá a Jó Pajtás címét (21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.) és a rovat nevét (ÁLLATKIRAKAT)

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

SZEPTEMBER 6.

Ma Zakariás, Beáta, Ida, Csanád napja van.

Zakariás

A héber eredetű bibliai Zecharja, Zekarja névből származik, jelentése Jahve ismét megemlékezett.

Beáta

Latin eredetű név, Szűz Mária Boldogságos melléknevéből származik. Jelentése boldog.

Ida

Germán eredetű, jelentése harci istennő, tevékeny, serény. Más magyarázat szerint a már nem használatos Ida-, Idu- kezdetű, összetett nevek rövidülése.

Csanád

Magyar eredetű név, az ismeretlen eredetű Csana név -d kicsinyítő képzős származéka.

1566 (441 éve történt)

Szigetvárnál 72 éves korában meghalt II. (Nagy) Szulejmán szultán.

SZEPTEMBER 7.

Ma Regina, Begónia, Menyhért, István, Márkus napja van.

Regina

Latin eredetű név, jelentése királynő.

Begónia

Magyar eredetű név, jelentése a virág maga.

Menyhért

A germán eredetű Meinhard névből származik. Jelentése erő, erős, merész.

István

Görög, német, szláv, magyar eredetű név, régi magyar Istefán változatából. Jelentése virágkoszorú, régen a görögök életében nagyon fontos szerepet játszott a koszorú, ezzel díszítették a házaikat fiúgyermek születésekor, házasságkötéskor. Ez volt a híres harcosoknak, a versenyek győztesének és a közéletben kiváló polgároknak a díszé, jutalma. Athénban a hivatali méltóságnak és a sérthetetlenségnek is a jele volt.

Márkus

Latin eredetű név, a Marcus névből ered. Jelentése Mars hadistenhez tartozó, neki szentelt.

1666 (341 éve történt)

London városát teljesen elpusztította a szeptember 2-án kitört tűzvész.

SZEPTEMBER 8.

Ma Adrienn, Mária, Adrián, Irma, Ibolya napja van.

Az írástudatlanság elleni küzdelem nemzetközi napja

Adrienn

Latin, francia eredetű név, az Adriána francia alakja. Jelentése adriai.

Mária

Bibliai név. Eredeti héber formája Mirjam volt, ez a görög és latin bibliafordításokban módosult. Jelentése megfjetlen, valamennyi magyarázata vitatott.

Adrián

A latin Hadrianus névből származik. Jelentése: Hadria városából való (férfi).

1522 (485 éve történt)

18 hónap után visszatértek a túlélők Spanyolországba a világ első körülhajózásából.

1850 (157 éve történt)

Blaha Lujza

Megszületett Rimaszombaton Blaha Lujza színésznő, a nemzet csalogánya.

1979 (28 éve történt)

Szabadkán megszületett Lékó Péter nemzetközi sakknagymester, aki 14 évesen minden idők legfiatalabb nagymestere lett.

SZEPTEMBER 9.

Ma Ádám, Péter, Dorottya, Orgona, Tivadar napja van.

Ádám

Héber eredetű bibliai név, jelentése ember. Más kutatás szerint a jelentése vörös, vörös földből való.

Péter

Héber, görög, latin eredetű név, jelentése kőszikla. A magyar Péter változat a névnek a latin Petrus formájából ered.

Dorottya

Görög eredetű név. Jelentése Isten ajándéka. A magyar név a latin Dorothea változatból származik.

Orgona

Magyar eredetű név, jelentése a virág maga.

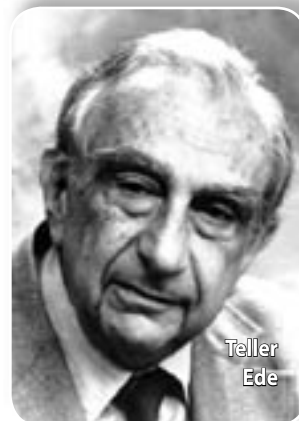
Tivadar

Görög, latin eredetű név, a Theodor név magyar megfelelője. Jelentése Isten ajándéka.

1552 (455 éve történt)

A törökök 60-70 ezer fős hadserege megostromolta a Dobó István parancsnoksága alatt álló egri várat.

2003 (4 éve történt)

Teller Ede

95 éves korában meghalt Teller Ede magyar atomfizikus.

SZEPTEMBER 10.

Ma Hunor, Noémi, Erik, Miklós napja van.

Hunor

A középkori eredetmondából, a csodaszarvast üldöző Hunor és Magor történetéből származó név.

Noémi

Héber eredetű bibliai név. Jelentése gyönyörűségem.

Erik

Germán eredetű név, jelentése nagyrabecsült.

Miklós

Görög, szláv eredetű név, a görög Nikolaosz név szláv formájából származik. Jelentése győzelem, nép.

1846 (161 éve történt)

Elias Howe szabadalmaztatta a varrógépet.

1542 (465 éve történt)

Nürnbergben meghalt a zsebóra feltalálója, Peter Henlein német műszerész.

SZEPTEMBER 11.

Ma Teodóra, Károly, Emil, Félix napja van.

Teodóra

Görög, német eredetű név, a Teodor férfinév női párja. Jelentése Isten ajándéka.

Károly

A Károly két név egybeesése. Az egyik a régi magyar Karuly személynév. Jelentése karvaly, turul. A másik a latin Carolus rövidülése, mely a germán Karl névből származik. Jelentése legény, fiú.

Emil

Latin eredetű név, jelentése versengő, vetélkedő.

Félix

Latin eredetű név, jelentése boldog, szerencsés.

2001 (6 éve történt)

Terrortámadás következtében összeomlott a világ egyik legmagasabb épülete a New York-i World Trade Center.

1063 (944 éve történt)

Belehalt sérüléseibe I. Béla magyar király, miután a dömösi kúriájában rászakadt a trónépitmény és súlyosan megsebesítette.

SZEPTEMBER 12.

Ma Irma, Ibolya, Tóbiás napja van.

Irma

Az Irm- kezdetű germán női nevek német eredetű rövidülése. Jelentése Irmin istenség.

Ibolya

Magyar névalkotás a hasonló virágnévből.

Tóbiás

Héber, latin eredetű név, jelentése Jahve jó.

1888 (119 éve történt)

Megszületett Tersánszky Józsi Jenő író (Misi Mókus kalandjai, Kakuk Marci).

RÜGYFAKADÁS

Készülődés a nyárra

Hatodik osztályba járok. Még két hét a suliból, és kezdődik a nyári szünidő. Barátnőimmel már évek óta tervezzük, hogy elmegyünk a tengerre. Ebben az évben megvalósul ez a régi álom. Már lázasan írjuk a szükséges holmik listáját. Nagyon kíváncsi vagyok a végtelen kékségre, amit eddig csak a filmekben láttam. Vajon tényleg olyan sós a tengervíz? Igaz, hogy könnyebb benne úszni? Milyen az örökzöldek illata? Minderre a választ ősszel már tudni fogom. A másik utazást, ami izgalomban tart, Horvátországba tervezzük. A kézműves tábort már többször megjártam, és már várom a kopácsi hajóutazást. Sok mondanivalóm van az ottani ismerőseimnek. A két kaland közé beleférek egy kerti sátorozás a szomszéd lányokkal. Ha a szünnyel megengedik, esténként kinn alszunk a szabadban, a friss levegőn. Ezt a bátorjágróbát már több éve ismételiük.

Úgy hiszem, elég sűrű nyaram lesz, s ha valamelyik elképzelt utazás elmarad, akkor sem leszek szomorú.

Janovics Anna, 6. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Kirándulás a természetbe

A felkelő nap első sugarai beragyogták a szobámat, s nekem nagyszerű ötlet támadt. Elhatároztam, hogy ezt a napot a szabadban fogom tölteni.

Reggeli után mindjárt fel is hívtam a barátnőmet, Diannát. Megkérdeztem, hogy lenne-e kedve eljönni velem kirándulni. Ő igent mondott. Az indulás időpontját 2 órára beszállítottuk meg. Így hát délután 2-kor feltarisznyázva elindultunk a völgy felé. Körülbelül 10 perc alatt oda is értünk a völgy „kapujához”. Ez egy keskeny alagút, amelyet az egymásra nőző növények alkotnak. Személy szerint jól ismertem a terepet, mivel már ötéves korom óta járok arra. Diannának is nagyon tetszett itt. A különböző zöld árnyalatú cserjék levelei igazi növényalagúttá változtatták az amúgy is meredek partoldalt. Mikor leértünk, bámulatosan szép táj látványa tárult elénk. A magas fűben gázolva megérkeztünk a Krivaja partjára. Egyik helyen a folyó mindkét partján két hatalmas fa állt. Úgy néztek ki, mintha össze lennének borulva. Mi pedig letelepedtünk az egyik fa alá, s elfogyasztottuk az útra csomagolt csemegét, miközben a felettünk elterülő hatalmas lombkoronákban gyönyörködünk. Mikor végeztünk az uzsival, sétáltunk egyet. Fél 6 körül elindultunk hazafelé.

Hazaérkezésünkkor fáradtan beszélgettünk erről a szép napról, s azon gondolkodtunk, mikor tudnánk ezt megismételni.

Derkovity Anetta, 6. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Láttam a tenger

Ez még harmadikos koromban történt. Apuval Németországba utaztunk a rokonainkhoz, onnan pedig Spanyolországba, a Földközi-tenger partjára.

A várost, ahol kirándulni voltunk, Jáveának hívják. Itt a levegő is más és az éghajlat is. Érezni a friss, tengeri szellőt. A parton találhatók kisebb sziklafélségek, körülbelül fél méter mély gödrök, amelyekben víz van, és rákok laknak bennük. Vannak még nagyobb kövek is. Mindennap sétáltunk a parton. Ezeket a köveken vaggaltam végig, és egy-két gödörben megpiszkáltam a rákokat. Biztosan felháborodtak emiatt. Egyik alkalommal horgásztunk, blinkeres pecabottal. A horogra áztatott kenyeret fűztünk, és jó messzire behajítottuk a vízbe. A tenger lassan elkezdett hullámozni, majd erősödött a hullámozás. Hát menekültünk, mert nem szerettük volna a kora tavaszi, hideg vizet kipróbálni. Végül már kétféle hullámokat sodort felénk a tenger. Szerencsére megmenekültünk, de amikor a víz nekicsapódott a köveknek, a szél az arcunkba vitte a sós párákat. Ettől fel tud frissülni az ember. Lehet, hogy azért zavart el minket a tenger, mert megérezte, hogy halat akarunk elvenni belőle. Így csak botot fogtunk. Másnap délelőtt szép, színes kagylókat gyűjtöttünk. Még ma is megvannak. Délután egy vendéglőbe mentünk, ahol osztrigát szolgáltak fel. Nem ettem belőle, mert nem tetszett. Furcsa összecsukható székeken ültünk. Elkezdtem hintázni rajta. Ezt a szék megbosszulta, összecsukódott alattam, s én az asztal alá huppantam. Az egész vendéglőben kitört a nevetés. Akár hihető, akár nem, még én is kacagtam ijedtemben.

Sajnos, a kirándulás alatt nem tudtunk fürdeni, mert a víz hideg volt. Mégis nagyon jól éreztem magam. Szívesen elmennék még egyszer erre a helyre, mert az egészségemnek jót tesz a tengeri levegő. Remélem, teljesül a vágyam.

Görög Arnold, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Sáros buli

Egy meleg nyári eső után szívárvány rajzolódott ki az égen. Különböző színeiben pompázott, mintha tetszelegni akarna új ruhájában.

Testvérem és én az ablakból gyönyörködünk a csodás látványban. Nemsokára már az udvaron örültünk a szívárványnak. Miközben kacagtunk, és meséket szőttünk róla, észre sem vettük, hogy a sárban tapicskálunk. A sár meleg volt, így a papucs is lekerült a lábunkról, és meztől láb játszottunk. Gabi hirtelen megcsúszott, és arccal lefelé belevágódott a sárba. Mikor felemelkedett, vicces látvány volt. Arca, haja, ruhája csupa sár, csak a szemei látszottak. Nem bírtam visszafojtani, kitört belőlem a nevetés. Jóízűen kacagtam. Egyszer csak észrevettem, hogy az öcsém sír. Megbántam, hogy kinevettem, és hogy jóvátegyem, szándékosan elcsúsztam én is. Gabi erre elnevette magát. Végül már annyira belemelegedtünk a dologba, hogy valóságos sárcsatát vívtunk. Csak akkor lett vége a nagy ricsajnak, mikor anyu észrevett minket. Jól elnászpálgolt, és fürdeni parancsolt bennünket.

Nem igazán bántottunk emiatt, mert még este is csendben rityegtünk a sáros bulin.

Radatovics Gergő, 5. osztály
Svetozar Marković iskola, Bácsföldvár

Vakáció!

*Júniusban már minden kisdiák
Örül, hogy nemsokára itt a nyár.
Nyaralni mennek, sokat fürdenek,
Játsszanak, élvezik a szünetet.*

*Az idő, mint a madár, gyorsan száll,
A diákra az iskolapad vár.
Magyar, matek, angol, történelem,
Hát ez lesz az új tanév kezdete!*

Diósi Linett, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Baleset történt

A múlt szombaton baleset történt, éppen a mi házuk előtt.

Egy autóbusz Kikinda felől jött, tele utasokkal. Előtte egy személygépkocsi haladt. Az autó vezetője valami miatt lassított. A busz elég közel haladt hozzá. Szerintem a busz vezetője nem tartotta be a kötelező követési távolságot. Nem tudott mást tenni, csak azt, hogy a kormányt balra rántotta, és a busz teljes erővel belecsapódott a házunk előtt álló hatalmas diófaiba. A szomszédék személygépkocsija a fa alatt parkolt. A busz nekiment és szabályosan fölkenete a házunk falára. Mondanom sem kell, hogy az autó totálkáros lett. A járdát és a diófa alját vastagon borította az üvegtörmelék. Az autóbusz visszapillantó tükre feltekeredett a diófa egyik ágára. Megérkeztek a rendőrök, akik éppen úgy, mint a filmekben, fényképeztek, mérték a féknyomokat. Az út mindkét felét lezárták, és kikérdezték az autóbusz és az autó vezetőjét, meg az utasokat is. Azt is mondták, hogyha nem lett volna ott a fa, az autóbusz átütötte volna a házunk falát, és a szobánkban kötött volna ki.

De szerencsére az ijedségen kívül senkinek semmi baja nem történt.

Martonosi Máté, 6. osztály
Gligorije Popov iskola, Kisorosztó

Mozdulatok. Molnár László bácskertes tanuló munkája

RÜGYFAKADÁS

Tóparti sétá

Ezen a szombaton célkeresztbe vettem a tavat. Ennek az volt az oka, hogy vagy már egy hónapja nem láttam a kéken csillogó víz tükrét. Amíg vasparipámon az utakon vágtattam, találkoztam autókcal, kosarat vivő emberekkel. Voltak olyanok, akik a tó felé igyekeztek, és próbálták kikerülni a tócsákat, akárcsak én.

Amint a Mezőgazdasági Iskola elé értem, megváltozott a látvány, megváltoztak a színek, az illatok... Emiatt a kedélyem is változott. Ez a változás azonban teljesen pozitív volt. A távoli kis erdőben kellemes madárcsicsergés hallatszott. Mint az operában, úgy trilláztak a kis vörösbegyek a napnak, aki a hold magasságába szeretett volna emelkedni. Időközben a hold megunt a játékot, így felvette hálóingét, és nyugovóra tért. A trillázás egyre csak gyöngült, de a nap kitartó volt, így most ő a legszebb és legfényesebb. A fénysugarak izgatottan cikáztak a tó felszínén, ahol most egy kis hal ugrott ki fickándozva, a sirályok pedig többször is végigsiklottak a tó felett. Ezzel a kis játékkal igazi víziműsort varázsoltak szemem elé. Ismét csönd lett, még a békák is elhallgattak. A lágy hullámok gyengéden cirógatták a partot, mely dombszerűen emelkedett a víz fölé, s a fűszálakon meg-megcsillant a még fel nem száradt harmat.

Ez az egész tóparti idill mélyen elgondolkodtatott. Vajon miért nem őrizzük meg az ilyen természeti kincseket, miért csak arra „törekszünk”, hogy a szét-dobált szeméthegyekkel tönkre tegyük azt, ami szép? Úgy tűnik, az emberi természet és az anyatermészet külön utakon járnak.

Mátéffy Orsolya, 7. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Eltévedtem

Egy nap a családdal kempingezni mentünk az erdőbe.

Mikor mindent kipakoltunk a kocsiból, apu szót, hogy hozzak fát az erdőből. A hatalmas fenyőfák között rátaláltam egy terebélyes diófára. Alatta sorakoztak a letört gallyak. Ide-oda ugrándoztam, ahogy szedtem az ágakat, s jót szórakoztam. Múlt, múlt az idő. A fák lombjai hirtelen elkezdtek mozogni. Feltámadt a szél. Hatalmas vihar kerekedett az égen. Helyben összekaptam magam. Futottam, szaladtam, ahogy csak a lábam bírta, de nem találtam vissza a táborhelyre. Egyszer csak összefutottam egy erdőőrrel.

– Hová szaladsz, kisfiam? – kérdezte meglepődve. – A családdal kellene lenned!

– Eltévedtem.

– A táborok arra szoktak lenni – mutatott keletre.

– Elkísérne, hogy biztosan megtaláljam a szüleim?

– Hát persze!

Gyors léptekkel haladtunk előre. Nagyon izgatott voltam, mikor odaértünk. Rengeteg táborozót láttunk. Amikor megpillantottam anyut és aput, nagy kő esett le a szívemről. Annyira örültek, amikor megláttak. Ők is nagyon aggódtak értem.

Úgy vártam már, hogy hazaérjünk, de azért nem fogom soha elfelejteni ezt a napot.

Molnár Gergely, 4. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Az állatkert lakója. Bózsits Tímea szabadkai tanuló rajza

Mese a szennyezett folyóról

Hajnalodik. A feljövő nap sugarai megcsillogtatják a folyó gyönyörű kékeszöld vizét. A víz felett szitakötők cikáznak. A folyóparton lombhullató fák ágai hajlanak a víz fölé, mintegy átkarolva azt a zöld szín szebbnél szebb árnyalataival. A vízfelszínt a feljövő buborékok teszik érdekesebbé, és egyben gazdag élővilágra utalnak.

Ficánka épp most ugrott egyet a víz felett. Testvérei, Cápéti és Csíkocskak kergetőztek a mélyben.

– Milyen jó a víz! Gyere fogjál meg! – kiabál Csíkocskak, akinek testét sárga, fényes csíkok ékesítették. Cápéti nem kellett kétszer mondani. Azonnal Csíkocskak után vetette magát, és amikor elérte, farkával egy jó nagyot csapott testvére hátára.

– Jaj, ez igazán nem volt szép tőled! – méltatlankodott Csíkocskak.

Ficánka ezalatt felfedező útra indult Picúr barátjával, kinek bajusza majdnem olyan hosszú volt, mint ő maga. Szebbnél szebb kagylókra bukkantak. Élvezték, ahogy farkukkal felkavarják a homokot, és egy rövid időre elbújhatnak egymás elől, mindaddig amíg újból le nem ülepszik a homok.

Amíg ők gondtalanul játszadoztak, addig Sellanyó már nagyon ideges volt, hiszen Karduszonnyal, a férje szokatlanul hosszú ideje nem tért vissza felfedező útjáról. Egyszer csak furcsa kiabálás hallatszott a távolból.

– Riadó! Nagy baj van! A folyó felső szakaszán mérgező folyadék került a vízbe! Meneküljünk! Igyekezzünk elérni a folyó alföldi szakaszát! Ott már kisebb az áramlás! Talán még megmenekülhetünk! – és már látszott is a riadt Pöntyi Ponty nagy, világoskék uszonya és rémült tekintete. Sellanyó egész teste megremegett a félelemtől. Érezte, hogy bajban van Karduszonnyal.

– Csak tudnám, mit tegyek? Nem hagyhatom magára a férjemet, de a gyerekeket is menekíteni kell! – tépelődött Sellanyó.

Pöntyi Ponty megsajnálta, és felajánlotta, hogy néhány barátjával visszamegy megkeresni Karduszonnyal, de Sellanyónak meg kell ígérnie, hogy elvezeti az összes többi halat a folyó kevésbé veszélyes részére. Így is történt. Pöntyi Ponty hamar megtalálta Karduszonnyal, hisz már hazafelé tartott, de már annyira gyenge volt a fertőzéstől, hogy szinte egy helyben lebegett. Pöntyi Ponty és barátai az uszonyánál fogva húzták Sellanyóék után.

Ennek a halcsaládnak sikerült megmenekülnie, de vajon mi lett a többivel?

A nap lemenőben. A folyó vize lassan áramlik. Felszínén nehéz olajos fekete folt úszik. Siralmas látvány. Nincsenek buborékok. Nincsenek vidáman cikázó folyami szitakötők. Nincs tovább ragyogó, friss, életteli természet. Helyette a halak százainak élettelen teste lebeg a fekete folyóban.

Tóth Kalocsay Réka, 5. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Jót nevettem

Szeretek nevetni otthon, az iskolában, mindenhol. Sok vidám esemény történik velem, barátaimmal.

Egy szép nyári napon a barátnőimmel elhatároztuk, hogy nemcsak lubikolunk a fölfújható medencében, hanem „élvezünk” is. Egy tálcára a medence mellé szörpöt és egy tányér lekváros fánkot raktunk. Vidáman csapkodtuk a vizet egymásra, persze jutott belőle a szörpbe és a kalácsra is, de mi nem törődtünk vele. Amikor belefáradtunk a ficákolásba, eljött a fánkevés ideje. Körülfeküdtünk a medencében, mindenki harapta a fánkját, míg Jelena fánkját a második falat után a vízbe nem esett. Mindannyian elkezdtünk nevetni. De Jelena nem jött zavarba, hasra fordult a medencében, csak a fejét emelte ki a vízből, és kinyitotta a száját, hogy a fánkba harapjon, de az tovább mozdult, Jelena meg utána. Mi, többiek nevetve kiugráltunk a vízből, ő pedig tovább üldözte a víz tetején a fánkot, végül ő is nevetve jött ki a medencéből. Akkorra már hahotáztunk, visongtunk jókedvünkben. A lekváros fánk pedig tovább lebegett a medence vizében.

Még este, az ágyban fekvé is mosolyogtam, és sokáig emlékezni fogok arra, milyen jót nevettem a medencében fürdőző lekváros fánkon.

Martinovity Anna, 5. osztály
Svetozar Marković iskola, Bácsföldvár

RÜGYFAKADÁS

„Irom a levelem...”

Kedves Szandra!

Ada, 2007. április 24.

Már régóta nem találkoztunk, és nem is írtunk egymásnak, szóval sok mesélni valóm van a számodra.

Először is szeretnék gratulálni közelgő születésnapod alkalmából.

Mikor utolsó leveledben azt kérte, hogy meséljem el, mi foglalkoztat mostanában a leginkább, nekem rögtön számtalan dolog fordult meg a fejemben. Ezen eddig nem is gondolkodtam.

Sok minden érdekel, ezért be vagyok táblázva állandóan. Főleg, hogy hamarosan itt a tanév vége, egyre többet kell tanulni. Már alig várom a nyári szünetet! Te hogyan viszonyulsz ehhez?

A társastánccal hamarosan, május 12-én, országos bajnokságon veszünk részt. Biztos, hogy nehéz lesz a verseny, de én remélem, megálljuk a helyünket. A táncklubunk nemrég alakult meg, ezért szeretném, ha jó hírnévre tenne szert. Bizony, keményen készülünk rá, egy héten néha négyszer is van próbánk. A versenyen a mambó hosszú változatát mutatjuk be. Elég sok vetélytársra számíthatunk, és most nem bújhatunk a klub hírneve mögé.

Jársz még táncra? Mostanában milyen versenyre készültök? Milyen táncot tanultok?

Ezek mellett foglalkoztat még az éneklés is. Az énekkarral fel fogunk lépni az iskolanapon és a ballagáson. Sok dal van, szóval lesz tanulnivaló.

Szeretsz énekelni? Jársz énekkarra?

Ráadásul a színészet is kezd érdekelni. Az osztállyal egy műsort készítünk a szülőknék. Két színdarabot fogunk eljátszani, amit osztálytársunk, Kata írt. Emellett még verseket is felolvasunk.

Sőt, most kezdtünk bele egy új darabba, a címe: Hetedhétország tündérmeséje. A közkedvelt tündérmeséket játsszuk el, komédiaként. Ezen úgyszintén Kata dolgozik. Kicsit én is belesegíték. Igazából Kata, Melitta és én találtuk ki. Szeretném, ha még ebben a félévben bemutatnánk a szülőknék. De ha nem sikerül, azon sem fogunk elkeseredni.

Hogy van a nővéred? Megy neki a középiskola? És neked az általános sul?

Remélem, hamarosan találkozunk.

Sok pusztit küld barátnőd

Dijana

Dragin Dijana, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

A vihar

*Mikor a fa levele megmozdul,
A szélkakas hirtelen megfordul,
Apró fuvallattal indul mindez,
Majd a szél nagy vihart rendez.*

*Ha a vihar nagy erővel tombol,
Maga körül mindent lerombol.
De mikor az a rémség elvonul,
A faluban az élet megindul.*

Kocsis Réka, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Szívembe zárom iskolám

Nyolc évig koptattam iskolám padjait, karcoltam asztalait, színesítettem falait. Kívántam én már minden „szépet” ennek a Petőfinek. Ha az égiek meghallgattak volna, ma futballpálya virágozna ezen a helyen, az biztos!

Azt mondják, a kicsik a nagyokról vesznek példát. Ha ez igaz, akkor, jaj...! Ha iskolánk kisdíákjainak mi vagyunk a példa, akkor itt a világvége. Mindenki tudja, legalábbis gondolom, mi alsóban nyugis diákok voltunk. De felsőben!!! Belénk költözött a rosszság. Tetteink pedig cseppet sem követendőek. Halljátok, picik? Cseppet sem követendőek. Hát ne kövessétek!

Régi emlékek képei jutnak az eszembe. Csínytevések emlékfoszlányai.

Erdei iskola... A barátunkat kizártuk a tetőablakon. Szerzett havat, de... hahaha!!!

Jövő... Vegyes érzelmekkel gondolok rá. Félelem, kíváncsiság, öröm, bánat mind beköltözött szívembe, s úgy érzem harcolnak. Legalábbis valamitől el-elcsorog a torkom, elakad a hangom...

Farkas Dániel, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Kedves Pajtások!

Hát ismét itt van szeptember! Tárt kapukkal vár benneteket az iskola, én is szeretettel várom jelentkezéseket a Rügyfakadásba. Remélem, szép élményekkel feltöltődve, pihenten néztek elébe az új kihívásoknak, és továbbra is szorgalmas munkatársai lesztek a Rügyfakadásnak. A reményre az ad okot, hogy az elmúlt tanévben 1128 írást kaptam 44 iskolából, s ez tanítóitok és tanáraitok áldozatos, lelkiismeretes munkáját is dicséri. A legtöbb írást **Adáról** (184), **Doroszlóról** (153), **Óbecséről**, a **Petőfi Sándor iskolából** (95), **Topolyáról**, a **Csáki Lajos iskolából** (83), **Péterréről** (58), **Bácsföldvárról** (52), **Bácskertesről** (40) küldték, s ezért külön köszönetet mondok a Jó Pajtás szerkesztősege és a magam nevében.

A mai Rügyfakadás anyagát a júniusi küldeményből válogattam, s ezennel nyugtázom is a június folyamán érkezett írásokat a következő munkatársaimnak:

Ada: Bakos Bettina, Dragin Dijana és Tóth Kata;

Bácsföldvár: Gregus Ágnes, Kovács Kálmán, Martinovity Anna, Nacsa Anasztázia és Radatovics Gergő;

Bácskertes: Császár Nikolett, Csizmadia Anna, Guzsány Flóra, Janovics Anna, Maros Szófia, Molnár Keri Edit, Molnár Marika (2 írás), Pudélka István, Szentgyörgyi Éva és Toldi Nikolett;

Doroszló: Brindza Beatrix (2 írás), Diósi Linett, Gellér Ágnes, Gellér Eszter, Kocsis Réka és Szitás Emma;

Kisorosz: Martonosi Máté (3 írás);

Óbecse, Petőfi Sándor iskola: Berta Rita, Farkas Dániel, Gortva Csaba, Horváth Edina, Kovács Noémi, Németh Izabella és Rodić Helena;

Orom: Vass Brigitta;

Palics: Szalma Krisztina és Zemkó Sándor;

Szabadka, Miloš Crnjanski iskola: Rajmond Inesz és Tóth Bagi Zita;

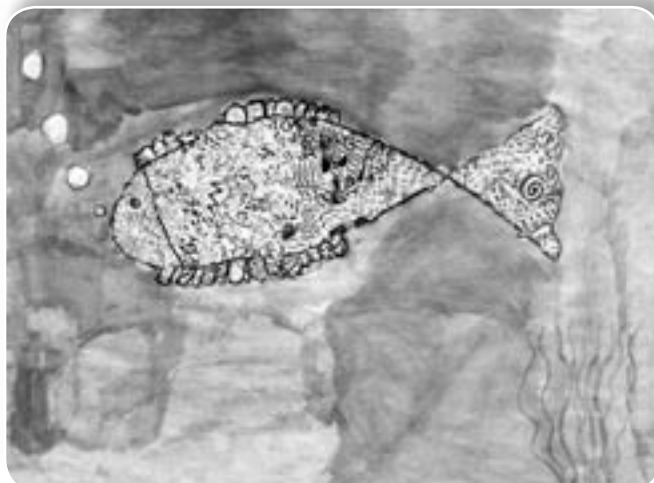
Szilágyi: Asztalos Petra és Francia Dániel;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Derkovity Anett, Fenyvesi Anna Zsófia, Halász Dávid, Majlát Edit, Mátéffy Orsolya, Mentus Nelli, Palkovity Zsolt, Vituska Zsófia és Vörös Kornélia;

Zenta, Emlékiskola: Csernák Ildikó.

Sok szerencsét az új tanévben!

Tomán Mária

Hal. Szenci Attila szabadkai tanuló munkája

A Linkin Park festegetett és jótékonykodik

A híres rockcsapat tagjai közül Ahármán is ecsetet ragadtak. És azt tervezik, hogy egy könyvben jelentetik meg alkotásaikat.

Mike Shinoda, Joe Hahn és Chester Bennington legjobban sikerült műveit tartalmazza az az 50 oldalas könyv, amit a zenekar

turnéállomásain lehet majd megvásárolni. A kötet a Revolution Unseen: The Hidden Art of Projekt Revolution címet kapta.

A banda énekese hangsúlyozta: a könyvet – mint ahogyan a Linkin Park lemezből is – kizárólag újrahasznosított papírra nyomtatták, és a bevételeket a Music For Relief nevű jótékonyági szervezetnek utalják majd át.

Usher elhalasztotta

Elmaradt az R&B sztár esküvője? Usher szerint csak későbbi időpontra tették.

Az énekes a közelmúltban vezette volna oltár elé kedvesét, de mivel a várandós Tameka az előző napon rosszul lett, biztonsági okokból inkább lemondták a szertartást.

A pletykák szerint a két szerelmes szülei is szerepet játszottak a döntésben, ugyanis nem túl rózsás közöttük a viszony. Usher természetesen cáfolta, hogy családi viszály húzódná a döntés hátterében.

Szőke Kapitány egy hajóban evezett a Bon-Bonnal

Augusztusban forgatta a Bon-Bon zenekar Cukipofa című új dalának klipjét.

A duó szeptember közepén megjelenő All In című lemezének beharangozó nótája egy kedves, szeretetre méltó figura vallomása, mely Magyarország egyik kedvence, Szőke András főszereplésével nyert képi megformálást.

Vicces jelenetekben nem volt hiány, hiszen a főhős egy csetlő-botló alkalmazottat alakít, akinek hódítási kísérletei rendre kudarcot vallanak, s ezért saját álmvilágába menekülve vészeli át a hétköznapiakat.

– András és mi annyira egy hullámhosszon voltunk a forgatás alatt, hogy akár egy jövőbeli közös lemez is elképzelhető... – árulta el Török Tamás.

Egész álló nap folyt a klipforgatás. Sajnos az időjárás nem volt túl kegyes, hisz többször meg kellett szakítani a munkálatokat, sőt még egy váratlan baleset is nehezítette a stáb és a szereplők dolgát...

– András annyira belelélt a szerepbe, hogy egy igen méretes vascsővel sikerült megsebesítenie magát. Le kellett állnunk a forgatással, amíg a vérzést csillapították – mesélte Szolnoki Péter a váratlan fordulattól sem mentes forgatásról.

Az ötletes klip hamarosan látható a magyar zenecsatornán, a fülbevaszó dalokat felsorakoztató várva várt új album pedig – mint mondtuk – szeptember közepén lát napvilágot.

A duó szívét-lelkét beleadta az új lemez készítésébe, és ezzel a több mint egy évtizede tartó sikeres zenei pályafutásuknak ismét méltó darabja született.

Sztárfotó a Zenebonában!

Egy fotón lenni kedvenceddel? Ennek most semmi akadálya.

Csak írd meg, kivel szeretnél közös fényképet. Küldj magadról egy jobb, nagyobb képet (aprócska fotóból nem tudjuk megcsinálni), a többit bízd ránk. Fényképed – ha kéred – a megadott címre visszaküldjük.

Címünk: Jó Pajtás (Sztárfotó), 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Jelentkezz, kérj, követelj!

Nem vagyunk gondolatolvasók. Vagyis nem tudjuk, mi vagy ki motoszkal a fejedben. Hogyan lehetne jobbítani a helyzetet?

Úgy, hogy írd meg a Zenebona szerkesztőjének, melyik énekesről, bandáról szeretnél olvasni. Minden kívánságot teljesítünk. Mi ugyanis mindent tudunk, csak azt nem, ki a Te kedvenced. Tehát: várjuk a leveled.

(Megoldható a 10-es sikerlistáddal. Ezt majd viszontlátod a következő csütörtökön.)

Szakított szerelmével

A hír nagyjából így hangzik: Szakított futballista szerelmével, és már haza is költözött családjával Jamelia. Vagyis három év szerelem után Jamelia szakított barátjával, Darren Byfielddel. A csinos brit énekesnő 2005 októberében adott életet közös kislányuknak, Tianinak. Jamelia-nak egyébként előző kapcsolatából már van egy hatéves kislánya, Teja.

A mindig jól értesült angol újságok tudni vélik, hogy Jamelia és a gyerekek már el is költöztek a pár közös lakásából, és visszatementek Birminghambe.

– Jamelia és Darren sajnos szakítottak, de barátsággal váltak el – nyilatkozta az énekesnő egyik ismerőse.

Neki van a legszebb alakja

Megválasztották a legszebb alakú nőt a hírességek között. A győztes személye aligha jelentett bárkinek meglepetést, hiszen az első helyen Jennifer Lopez énekesnő végzett.

Tehát immár hivatalosan is Jennifer Lopeznek van a legszebb alakja (legalábbis a hírességek között). Annak ellenére, hogy a legfrissebb képek tanúsága szerint az énekesnőnek is meg kell küzdenie legtöbb nő esküdt ellenségével, némi súlyfelesleggel.

JLo persze mindent megtesz azért, hogy formában tartsa magát, rendszeresen tornázik és próbál odafigyelni az alakjára.

– Én soha nem lehetek csont és bőr. Elképzelhetetlennek tartom, hogy teljesen lefogyjak és közben egészséges is maradjak – jelentette ki, elismerve, hogy Hollywoodban mindig is nagydarabnak tartották.

Jennifer Lopez mögött a pályatárs, Beyoncé végzett, míg a képzeletbeli dobogóra felállhatott Justin Timberlake jelenlegi kedvese, Jessica Biel is.

Justin Timberlake

Lovestoned

*She's freaky and she knows it
She's freaky but I like it*

*She grabs the yellow bottle
She likes the way it hits her lips
She gets to the bottom
It sends her on a trip so right
She might be goin' home with me tonight*

*She looks like a model
Except she's got a little more ass
Don't even bother
Unless you've got that thing she likes
I hope she's goin' home with me tonight*

[chorus]
*Those flashing lights come from everywhere
The way they hit her I just stop and stare
She's got me love stoned
Man I swear she's bad and she knows
I think that she knows*

*She's freaky and she knows it
She's freaky, but I like it*

*She shuts the room down
The way she walks and causes a fuss
The baddest in town
She's flawless like some uncut ice
I hope she's goin' home with me tonight*

*And all she wants is to dance
That's why you'll find her on the floor
But you don't have a chance
Unless you move the way that she likes
That's why she's goin' home with me tonight*

[chorus]
*Those flashing lights come from everywhere
The way they hit her I just stop and stare
She's got me love stoned
Man I swear she's bad and she knows
I think that she knows*

[chorus]
*Those flashing lights seem to cause a glare
The way they hit her I just stop and stare
She's got me love stoned from everywhere
She's bad and she knows
I think that she knows*

*Now dance
Little girl
You're freaky, but I like it
Hot damn!
Let me put my funk on this one time*

[chorus]
*Those flashing lights come from everywhere
The way they hit her I just stop and stare
She's got me love stoned
Man I swear she's bad and she knows
I think that she knows*

[chorus]
*Those flashing lights seem to cause a glare
The way they hit her I just stop and stare
She's got me love stoned and
She's bad and she knows
I think that she knows*

[chorus]
*Those flashing lights come from everywhere
The way they hit her I just stop and stare
She's got me love stoned
Man I swear she's bad and she knows
I think that she knows*

[chorus]
*Those flashing lights come from everywhere
The way they hit her I just stop and stare
She's got me love stoned
I think I'm love stoned
She's got me love stoned*

*I think that she knows, think that she knows, oh, oh
I think that she knows, think that she knows, oh, oh*

[chorus]
*Those flashing lights come from everywhere
The way they hit her I just stop and stare
I'm love stoned from everywhere and she knows
I think that she knows
Think that she knows, oh, oh*

*And now I walk around without a care
She's got me hooked
It just ain't fair, but I...
I'm love stoned and I could swear
That she knows
Think that she knows, oh, oh
She knows, she knows, oh, oh*

Jó Pajtás top 10

1. **NO THANX:** A fekete nap gyermekei
2. **RIHANNA:** Umbrella
3. **MARK:** Könnyel fizetek
4. **JUSTIN TIMBERLAKE:** LoveStoned
5. **LOLA:** Mozdulj már!
6. **LINKIN PARK:** What I've Done
7. **LINKIN PARK:** Bleed It Out
8. **ENRIQUE IGLESIAS:** Do You Know
9. **RIHANNA:** Shut Up And Drive
10. **AVRIL LAVIGNE:** When You're Gone

Német top 10

1. Rihanna: Umbrella
2. Pink: Dear Mr President
3. Enrique Iglesias: Do You Know?
4. Mika: Relax, Take It Easy
5. Timbaland – Give It To Me
6. Ich+Ich: Vom Selben Stern
7. Nelly Furtado: Say It Right
8. Linkin Park – What I've Done
9. Gwen Stefani: 4 In The Morning
10. US5: Rhythm Of Life

Timbaland

Rihanna

Magyarországi top 10

Nelly Furtado

MTV European top 10

1. Rihanna: Umbrella
2. Nelly Furtado: Say It Right
3. Linkin Park: What I've Done
4. Tokio Hotel: Monsoon
5. Mutya Buena: Real Girl
6. Maroon 5: Makes Me Wonder
7. Enrique Iglesias: Do You Know?
8. Gwen Stefani: 4 In The Morning
9. Fergie: Big Girls Don't Cry
10. Green Day: Working Class Hero

Angol top 10

1. Rihanna: Umbrella
2. Fergie: Big Girls Don't Cry
3. Timbaland: The Way I Are
4. Avril Lavigne: When You're Gone
5. My Chemical Romance: Teenagers
6. Justin Timberlake: Lovestoned
7. Shakira and Beyoncé: Beautiful Liar
8. Enrique Iglesias: Do You Know?
9. Chemical Brothers: Do It Again
10. Mark Ronson: Oh My God

1. Nelly Furtado: All Good Things
2. Beyoncé and Shakira: Beautiful Liar
3. Gym Class Heroes: Cupid's Chokehold
4. Szingetár Dóra és Bereczki Zoltán: Fény
5. Rihanna: Umbrella
6. Fergie: Glamorous
7. Christina Aguilera: Candyman
8. Rúza Magdolna: Hip-Hop
9. Szabó Eszter: Szerelmemháború
10. Akon: Don't Matter

Majtényi Mihály

Császár csatornája

(Részlet)

Valaki az ördögök nagyanyját emlegette a töltésoldalban. Hogy milyen lassan jön a transzport! Fél négy felé jár, és hírük-hamvuk sincs még!

– A péterváradiaikat régen elhajtották. Itt vágják át énekszóval a falut.

Tejképű fiatal katona jelentette ezt lelkenedezve. Csákója mélyen a fülére csúszott, elhúzta száját, úgy nevetett.

– Ezután nem ásun!

– Nem bizony, bundás. Puska a kézbe, és csiba. Ássanak majd ők.

Fűbe heveredett a biztató, vén obsitos, fűszál volt a szájában, azt törte fogával, időnként kiköpött egy darabot. Nem látja a káromkodó ember, a strázsamester ott a földtúrason túl. Ha látja, odacsördít egyet biztosan. De az most a rabokat lesi. Félezer embert jelentett Becséről a lovas hírnök. A Tiszán át hozták őket valahonnan.

Máriát emlegeti folyton a mosdatlan száju. Meg azt, hogy mikor lesz itt munka.

Nagy sokára, fél órára talán, énekszó száll a nádas felől. Mint a rekedt kerepelő hangja, olyan. Inkább üvöltés. És túlszárnyalva mögötte az ütemes kiáltás, elnyúló, fájdalmas, panaszos: Egy, egy, egy, egy.

A csákós strázsamester felágasodik, szeme megvillan, egyetlen szemrántással maga mellé csődíti a strázsákat.

Megjöttek!

Négyszázkilencvenhat ember összesen.

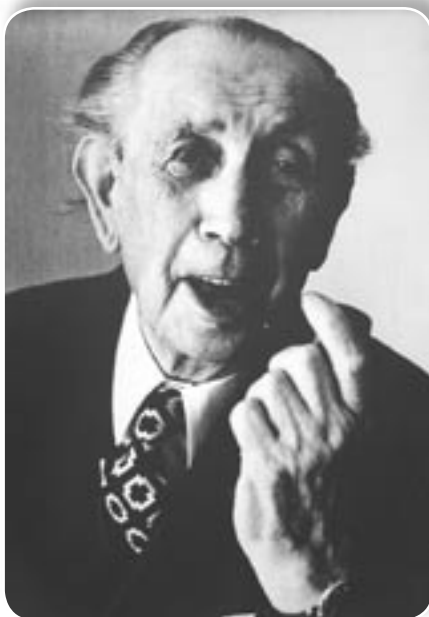
Hatszázat délről hajtottak, Pétervárdjáról. A Dunán észéki rabokat szállított a hajó. Károlyvárosból is útban volt egy csoport, azokat szekerek hozták Verőcénél. A szegedi börtönből puskás, kardos hajdúk nőgatták az elítélteket déli irányban. Láncon ezek is, oldalukon profuntos tarisznya. Egy váltás fehérenemű, így szólt a parancs. Már akinek van, röhögtek vastagon a városi tömlöc pandúrai. Mit gondol a kincstár, nálunk is úgy megy ez, mint a vérbeli kazamatákban?

– Fenének hajtják erre ezt a sok embert? – tört ki a vámos a röszei kapunál.

– Kaszára, kapára, kit hogy – hangzott a válasz, amelytől nem lett okosabb a kérdező.

Nemesember nem volt a szegediek között, inkább kapcabetyár, szegénylegény, meg cigány. A cigányokat azzal rémítették: akasztani viszik őket Szentmihályra.

A többinek már megsúgta a pandúrőrmester: ázni mennek délre. Árkot ásnak,

mert úgy rendelte a császár, aki még a nemes városnak is parancsol.

Ludastól homokban járt a lábuk. Szabadkát elkerülték, ne legyen ribillió a jöttük. Pusztákon vágta át, aztán egyszerre megváltozott a táj. Apró dombok közt kanyarodott az út, s a hajdúknak ugyancsak ügyelni kellett, ne szökjön meg a földhajlás mögött valamelyik fogoly.

Ezeket Kúlán át vitték, a szegedi rabokat. Voltak vagy harmincan.

Szakadatlanul tartott a vándorlás. Pozsonyból is ereszkedtek alá pár százan, kincstári rabok. Komáromnál duplára nőtt a számuk. Átvágtak a Duna jobb partjára, így haladtak Mohácsig.

A falvakban a nép az utcára kifutott eléjük. Volt, ahol leköpködték őket, máshol kenyérrel, gyümölcscsel kínálták. Sok zsellér-faluban félreverték a harangot, és kaszával, kapával, ásóval vonult a lakosság. Csak amikor a lovas katonák kardja megcsillant a napfényben, akkor nyugodtak meg: láncon van a kezén a sok rabnak, nem kell félni!

*

A földvári töltés mögött sorakoztak négyesével a temesvári rabok. Most már tudták a kiáltozó katonáktól, zsellérektől, hogy lekerül róluk a bilincs. Azt is tudták, hogy

Kedves Olvasó Tanulók!

A múlt tanév végén két vaskos levelet kaptam tőletek. Az egyiket **Diósi Linett** hatodik osztályos (most már bizonyára hetedikes) doroszlói tanuló írta, s arról számolt be, hogy a házi olvasmányok mellett még tizenhárom könyvet elolvasott magánszorgalomból. Ezek között van népszerű lányregény, a 20. század első felének prózairodalmát jelölő, ma már klasszikus irodalmi alkotás és – főleg a hetvenes-nyolcvanas években keletkezett – vajdasági magyar irodalom. Gion Nándor, Mirnics Zsuzsa, Németh István, Domonkos István és Deák Ferenc műveit vette kézbe ez utóbbi irodalomból. Nagyszerű névsor. És nagy teljesítmény. Azt gondolom, hogy Linettnak rovatunk elsősorban abban segíthet, hogy a mai magyar irodalomra, a legújabb magyar lírára és prózára is ráirányítja a figyelmét, s valamilyenféle stabil értékküszöböt állíthat fel az olvasásban. Hogy könnyebb legyen elválasztani a veretes prózát az igénytelenőtől. A jövő számban egyébként Gion Nándor-szöveget olvashattok majd. A hozzá fűzött levelemben elmondom, miért ajánlom Gion gyermek- és ifjúsági regényei mellett történelmi regényeit is (elsősorban a felsősöknek).

A másik levél Bácskertesről érkezett. Két ötödikes (bizonyára most indultak hatodikba), **Molnár Keri István** és **Buják Edvin** is elolvasott egy-egy könyvet (az előbbi E. Charles Vivien Robin Hood, az utóbbi Mirnics Zsuzsa Mesevirág című művét), s beszámolnak olvasmányélményeikről. Mindketten nagyon szépen, folyamatosan és szabatos stílusban öntik formába gondolataikat.

Olvassátok rovatunkat az új tavévben is! És írjatok!

Bence Erika

ásniuk kell majd. Mit és meddig? Kinek mi gondja rá? Ásni kell.

– Látod, öcsém, azt a tornyot ottan?

– Aztat? Hát látom.

– Addig ásunk éppen. Oszd ha odaérünk, még hétszer addig.

Évődtek velük a katonák. És örültek: ezután ezeknek jut ki a munka, az ő kezüket töri az ásó. A katona csak strázsál.

Elvitték a sereget egy hónapja idestova. Hadba vitték a francuz ellen a Splényi ezredet, a Toscana ezredet, az árkászokat, a pattantyúsokat, elvitték, ástak mindaddig a fekete pusztaságban. Itt most nem maradt belőlük más, csak újonc és az obsitra haló öregje. Strázsának.

Megcsillant a rab szeme, amikor leverték róla a bilincset. A szemhatárt kereste, amely végtelen ezen a tájon. Meg is indult menten, boldogan, lánc nélkül hosszú napok óta.

– Nem arra, pajtás, hé, kiszúrod a szemed!

Akkor látta csak, hova terelték. Magas spanyol lovasok fogták körül a terepet, tűske és ág egymásba vonva. Ezek mögött felvont fegyverrel a katonák.

Nincs út kifelé a pusztába. Ásni kell.

A ma Bácskai Nagycsatorna néven jegyzett, eredetileg (II. Ferenc osztrák császárról) Ferenc-csatornának elnevezett bácskai víziút építése 1793-ban kezdődött. Az első ásócsapásokat feltehetően ez év májusának első napjaiban ejtették Bezdán táján. A építkezés tervezői és kivitelezői egy testvérpár, Kiss József és Gábor inzsellérek voltak. Kiss József (1748–1813) 1791 végén terjesztette be a bécsi kormányhoz a Bezdán–Bácsföldvár vonalvezetésű, 108 kilométer hosszú és 2 méter mély bácskai nagycsatorna megépítésének tervét. Azonban abban, hogy terve támogatást nyerjen, szüksége volt egy befolyásos ember támogatására. Ő Kempelen Farkas (1734–1804), magas rangú udvari hivatalnok, a 18. század egyik legnagyobb műszaki zsenije, polihistor, azaz több tudományban, művészeti ágakban sikeres alkotó volt. Az „udvari zseni” egyrészt részvénys volt a csatornát építtető társaságban, másrészt „elmés szerkezeteivel” segítette az építkezést. Korabeli feljegyzések arról tanúskodnak, hogy földet ásó masinát szerkesztett és zseniális leleménnyel ún. akkumulációs tavat épített, amivel a későbbi tudományos alapokra fektetett hidraulika megalapozója lett.

Látjátok, egy folyóvíz, amelyről mindannyian tudunk, akik környékén élnek, nap mint nap szembesülnek vele, s talán nem is tudják, hogy milyen izgalmas a története. Olyannyira, hogy **Majtényi Mihály** mellett mások is foglalkoztak vele, írtak róla. Pl. **Molter Károly** (1890–1981) óverbázi születésű erdélyi magyar író Tibold Márton (1937) című regénye is az e csatornáról szóló regények sorába tartozik, miként **Bordás Győző** (1948) vajdasági író regénytrilógiájának (Fűzfásip, 1992; Csukódó zsilipek, 1995; Katonaszökevény, 2005) első két része is. A Híd című folyóiratunk újabb számai viszont arról tanúskodnak, hogy épp most készül egy újabb csatorna-regény, **Vasagyi Mária** zombori író írja. **Pap József** (1926–2005) óbecsei születésű költő verse is a csatornához kapcsolódó élmény-mozzanatot örökíti meg. Érdekessége az ironiával áthatott, emlékező szomorúság.

Pap József

Záradék

A Ferenc csatorna torkolatának Tisza-Földvárról Ó-Becsére való áthelyezése az 1894: III.t.cz. Értelmében megtörtént

I Ferencz József

*Magyarország apostoli királyának dicső uralkodása alatt. –
Építése elhatározottatott 1894. évben
Wekerle Sándor miniszterelnöksége és
Gróf Bethlen András földművelésügyi ministersége idejében. –
Megkezdett 1895. évben
Baró Bánffy Dezső miniszterelnöksége és
Gróf Festetics Andor földművelésügyi ministersége idejében. –
Befejeztetett 1899. évben
Széll Kálmán ministersége és
Darányi Ignác földművelésügyi ministersége idejében. –*

Egy talicskányi földet arrább nem mozdítottak,
És pörölyt meg fogót sem ragadott egyikük se,
Mint városalapításkor Péter, az oroszok
Borotváltképű, nyughatatlan és nagy álmú cárja,
És csikónak se fogták be őket, mint boldogult
Apámat meg Vida Ilka nénit (aki úgy emlékszik:
„Wekerle csinálta a zsilipect Türr Istvánnal”),
Meg a velük egyívású, jobbára már néhai lurkót
A kubikostalicska elé, napi tíz krajcárért;
Mégis az ő nevük díszlik itt, rangostul,
Mívesen bronzba öntve, a mű homlokzatán, ilyképpen:

Pontosan lajstromba venni már aligha tudnánk, hogy kik,
Hányan és honnan valók voltak a föld- és vasmunkások,
A kik e díszelgő nevek közt meg sem említettnek.
Írattassék hát oda utódaik záradékaként:

A
zsilipmű építése
megkezdett és befejeztetett
A Tisza mente népének dolgos keze által.

Szótár és fordítóprogram

Dativus Pro 7.3

A Szótár...

A dativus szótár egyike a napjainkban Magyarországon (és általában: a magyar nyelvterületen) található legnagyobb angol–magyar, magyar–angol szótáraknak, 850 000 szót és kifejezést tartalmaz. Az általános, illetve szleng szótáron kívül gazdasági (pénzügyi, kereskedelmi), politikai, jogi, műszaki, informatikai, orvosi és biológiai szakszótár is található benne. A kifejezések a megfelelő szavakhoz tartozó szócikkek alatt jelennek meg, de hatalmas előnye a programnak, hogy egy adott kifejezésre közvetlenül is rákereshet a felhasználó. Így például ahhoz, hogy az „ajánlatot tesz” kifejezést közvetlenül megkapjuk, nem kell végigmennünk a „tesz” szócikk alatt felsorolt összes bejegyzésen. A több szófajjal rendelkező szavak esetén megadhatjuk azt a szófajt, amelyben meg szeretnénk kapni a keresett szó jelentését. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy például amennyiben minket az „acting” szónak csak a főnévi jelentései érdekelnek, nem kell végignézniük a melléknévi jelentéseket. A Keresés mező használatával lehetőség nyílik arra, hogy szó-, illetve szerkeztörödékekre keressünk rá. Például, a „take” szótári tételen belül könnyedén rákereshetünk a „take” és „out” kombinációjából álló szerkezetekre.

A Fordítóprogram...

A dativus szoftver legismertebb része a fordítást segítő program, amely jelenleg egyedülálló Magyarországon. Egyedülállósága a kétirányúságban rejlik, hiszen segítségével nemcsak angolról magyarra, hanem magyarról angolra is lehetővé válik komplett mondatok, illetve szövegek fordítása. Az eredmény természetesen nem tökéletes, hiszen a gépi fordítás nem tudja maradéktalanul kiváltani az emberi fordítók munkáját, mivel a gép nélkülözi az emberi értelmet és gondolkodást. Ennek ellenére a gépi fordítás minősége folyamatosan javul. Nagy előnye a programnak, hogy egy adott mondat fordításakor a több szinonimával rendelkező szavak összes megfelelőjét felkínálja, hogy a fordító a szöveggörnyezethez leginkább illő jelentést választhassa ki. A fordítással egy időben a szinonimákon kívül egy oldalsó ablakban megjelenik a mondat szavainak szófajonkénti összes jelentése, ami még gördülékenyebbé teszi a fordítást. Így a dativus esetenként tizedére csökkenti a fordításra szánt időt, hiszen a szavak azonnali kiszótározásával és szinonimáinak felajánlásával még a szavak egyenkénti begépelésének idejét is megtakarítja a felhasználónak. A Fordító modullal .txt, .rtf, .doc, valamint .htm formátumú dokumentumokat is lehet fordítani.

A dativus KLIKK...

A KLIKK modul két egységből áll: egy szótárból és egy fordítóból. Segítségével az olvasott szöveg ablakában maradván egy kattintással megkaphatja egy adott szó vagy mondat jelentését. Ezzel a modullal a fejlesztő elsősorban azokra a felhasználókra gondolt, akik magas szinten beszélnek az angol nyelvet, és csupán egy-egy szó, mondat jelentésére kíváncsiak.

Ha gyakran találkozol angol szövegekkel, amiket nem mindig értesz meg, esetleg neked is gyakran le kell valamit fordítanod angolra és lusta vagy öt nagyszótárt nyálazni, az egyik lehetséges megoldás a dativus szótárszoftvere lehet!

A KLIKK Szótár könnyedén felismeri a ragozott szavak szótövét, így olyan segítséget nyújt, amire a nyomtatott szótárak egyáltalán nem, és az elektronikus szótárak közül is csak kevés képes. Hatalmas előnye továbbá, hogy gyakorlatilag bármilyen programban alkalmazható. A KLIKK Fordító használatával komplett mondatok egyszerű és gyors fordítását kapja a felhasználó. A KLIKK Szótárral ellentétben csak a leggyakoribb Windows-alkalmazásokban működik. A KLIKK Fordító csak nyersfordítást ad, de a fordítandó mondat egy kattintással könnyedén beemelhető a dativus fordítófelületére, ahol számos eszköz segíti a pontosabb fordítást.

Microsoft Word eszköztár...

A dativus PRO 7.3 új modulként tartalmazza a Microsoft Wordbe integrált kétirányú fordítót, mellyel közvetlenül a szövegszerkesztőben fordíthatjuk le a kívánt dokumentumot angolról magyarra, illetve magyarról angolra.

A Fordítási memória...

A dativus PRO 7.3 legnagyobb újdonsága a Fordítási memória modul, mely akár a profi fordítók, akár a nyelvtanulók számára hasznos lehet. Ezzel a funkcióval gyakran előforduló mondatainkat és azok helyes fordítását tárolhatjuk el az adatbázisban, így ha az újból előfordul fordításaink során, biztosak lehetünk benne, hogy a szoftver megfelelően fordítja. További előnye a modulnak, hogy nemcsak saját fordításainkat tárolhatjuk el, hanem a szabványos TMX-formátumon keresztül lehetőség van más fordítási memóriák importálására is. Ezzel az új modullal tehát az eddig piacon lévő fordítási memóriaszoftverek árának töredékéért érhetjük el a profi fordítók által is használt szolgáltatásokat.

A program a gyártónál (Dativus Translator Kft., <http://www.dativus.hu>) 23 000 forintba, a szaküzletekben valamivel többbe kerül. Nálunk nem forgalmazzák, ez azonban valószínűleg nem jelent túl nagy akadályt annak, aki eltökélte, hogy megvásárolja.

Mecset, templom, zászló és Szkender bég Tirana főterén

Olvasgatók egy blogot az interneten, többek között arról szól, hogy a szerző és meg nem nevezett útítársai kirándulást tettek Dubrovnikból Montenegróba, onnan pedig tovább Albániába. Olyasmiket olvasok benne, hogy a szerbek „szétlőtték” Dubrovnik óvárosát (lőni lőtték, tény ami tény, de a „szétlőtték” azért – nem is enyhe – túlzás...). Aztán Montenegróról ír egy csomó badarságot, ócsárolja az utakat, meg mindent, ami eszébe jut, s végül Albániáról közöl egy csomó olyan légből kapott megállapítást, hogy szinte az az érzésem: nem is ugyanott jártunk. Mert, hogy mi is megjártuk a nyáron Montenegrót és Albániát, s nem is csak az első városig, Shkodráig mentünk, hanem tovább, Durrësba, a nagy kikötővárosba és Tiranába, a fővárosba is.

Nos, jelenthetem: az Ulcinjból (Montenegró legdélebbi városa) Vladimiron keresztül a Sukobin határátkelőig vezető út nagy részét újraaszfaltozták, a két évvel ezelőttihez képest sokkal jobb állapotban van. Persze nem autósútráda, de a 60-70 kilométeres átlagot tartani lehet rajta – ez a szerbiai utak többségére is vonatkozik –, tehát nem mondható rossznak.

Az Albániába vezető határátkelő Rejtő Jenő regényeit juttatja eszembe, de útítársam, Rade ismeri a dörgést, kézzel-lábbal elmagyarázza az albán hivatalnoknak, hogy újságírók vagyunk (ezt legalább én magam igazolni is tudom), így mind az öten megússzuk a 10-10 eurós vízumdíjat (víza grátisz, jó utat!), ebből aztán majd estefelé pont kitelik a vacsoránk...

Shkodra továbbra is egy eléggé elhanyagolt, tünő vidéki városka, Albánia vakbele. A régi vár azonban ott magasodik, bizonyítván, hogy nemcsak „magas Déva várában” falazták be a kőműves feleségét (érdekes, vajon mi is lehetett Kőműves Kelemenné keresztnéve?), hanem Shkodra várának építésénél is (itt Rozafának hívták az asszonykát, legalább a neve megmaradt az utókor számára...), no meg még ki tudja hány helyen Európa-szerte. E vers ugyanis egyike a legismertebb vándorballadáknak, mely szinte minden nép költészetében megjelenik. Reggeli időben érkezünk a város központjába, sikerül is fölkeresnünk egy bureksütőt, ám itt meglepődve tapasztaljuk, hogy az albán túrós burek igencsak vékony, alig egyötöde az itthoninak. Veszünk tehát fejenként 3-4 darabot. És – ha joghurtot nem is, mert a burekosnál ilyesmi nincs – egy nagy üveg aludttejet sikerült vásárolnom a közeli boltban (nyelvi nehézségeim ellenére kiderült: valóban az van benne...), így tele hassal folytatjuk utunkat Durrës és Tirana felé.

Az út akár modernnek is nevezhető, széles, többé-kevésbé egyenes, nyargalnak is az autók annyival, amennyit a kocsijuk elbír (három autóból kettő Mercedes), a korlátozás azonban

szinte végig 60-80 kilométer/óra, helyenként kevesebb. És 15-20 kilométerenként radar, bűntetnek is a rendőrök, mégis mindenki rohan...

Valahol a nyolcvanadik kilométer után rátérünk a Tirana–Durrës autópályára, s jobbra, azaz a tenger irányába tartunk. Ez Albánia egyetlen autópályája (térképet még Shkodrában vettünk 6 euróért), s ezen a vonalon van az ország egyetlen működő vasútvonala is. Enver Hodzsa diktatúrájának bukása után ugyan összekötötték az albániai „vasúthálózatot” a montenegróival, de heti egy-két vonat járt csak egy rövid ideig, aztán azt is beszüntették, ma csak az elhagyott, elárvult sínek és fantom-vasútátjárók emlékeztetnek az albán vasútfejlesztés e fényes pillanatára...

Durrës egyszerre próbál meg két fontos szerepkört betölteni: az ország (és a főváros) fő tengerparti üdülőjének lenni, no meg a legnagyobb kikötő, az ország tengeri kapuja is itt található. A kikötő tartályai és darui messziről is jól láthatóak, mi a strandra voltunk kíváncsiak, hiszen Albániának hosszú, homokos tengerpartja van. Igaz, már Magyar Adorján megírta az 1910 körül kiadott Adriai barangolások c. könyvében, hogy az albán

Árumustra Shkodrában

part inkább poros, mint homokos, s sokhelyütt a kukoricaföldek a tengeri hullámtérig érnek. Valami hasonló porhomokból áll a durrësi strand is, megvan vagy öt kilométer hosszú, szupermodern, vadonatúj magánszállodák szegélyezik, s legalább tízezer ember nyüzsgő a megfélemtet szűkösnek (naná, ennyi embernek!) bizonyuló térben. Olyan, mint Sutomore, Budva vagy Petrovac na moru strandja földényben. Szép strand, európai mércé szerint nem eléggé tiszta, ami azonban jobban zavart: a víz is koszos. Szabi barátom bokáig, én térdig mentem a vízbe, a többiek szárazak maradtak.

Durrësből Tirana felé vettük az irányt. Autópályá mindvégig, térképünk hátoldalán szép, nagy Tirana várostérkép. Rövid keresgélés után sikerült egy árnyas parkolóhelyet találni a sok városi park egyikének oldalánál, a hadsereg vezérkarának épületével szemben (albán és angol tábla hirdeti a klasszicista épület rendeltetését, no meg az, hogy katona őrzi, nem rendőr).

Tirana modern, európainak tűnő, nagy léptékben fejlődő (rengeteg multinacionális cég épületére figyeltünk föl) város, de ami régi volt benne, azt is szépen rendbe tették. Sok helyen

lerombolják a régi negyedeket, hogy helyet csináljanak a új épületeknek, de az értékes épületeket fölújítják. Ami viszont már Shkodrában föltűnt, s az Albania c. napilap is címdalón foglalkozott a témával: az országban napi hatórás áramszünetek voltak, s az üzleti negyed járdáin áramfejlesztők berregtek. Ismerős jelenetek, nálunk is volt már ilyen...

Megnéztük a belváros jelentősebb épületeit: a Parlamentet, az Operát, Szkender bég szobrát, megkóstoltunk egy-két albán ételt, a „lányok” néhány üzletbe is benéztek, s a Regency Kasino Tirana patyolattiszta illemhelyeit is meglátogattuk.

Durrës: végtelen porhomok

tuk, majd kocsink rúdját ismét Shkodra irányába fordítottuk, eltöltött szándékunk volt vacsoránkat a Shkodra melletti Dea Motelben fogyasztani.

Alkonyatkor, de még világosan érkezünk, s így sikerült megtalálnunk a Drim folyóra telepített, a főúttól messzebb eső, rosszul kitáblázott varázsvilágot. A Dea egyben pisztrángtelep, mesebeli vízi világ és nagyszerű konyhával megáldott étterem. És mindez teljesen elfogadható áron, csak éppen a pincérnek kell valahogy

Dea: csodálatos vízi világ

elmagyarázni, milyen halat és milyen formában szeretnénk enni. Ő ugyani csak albánul tud. Mi meg nem.

Minden jó, ha a vége jó: este tizenegyre visszaértünk sáttortáborunkra, a Montenegró és Albánia határán levő Ada Bojana szigetre. Amely szintén egy oázis a tömegturizmus elrettentő példáival körülvéve, ez azonban már egy másik téma.

Lennert Géza

Szüret idején

Az ősz eleje a szőlőbetakarítás, a szüret ideje, amelynek kezdőnapját évszázados hagyományok alapján, tájanként változó időpontra tűzik ki. Valaha puskaropogtatás, illetve mozgáértéskés adta meg a jelet a munkára. A lányok, asszonyok késsel vagy szőlőollóval csebrekbe, vedrekbe szedték a fürtöket, amelyeket aztán a férfiak puttonyban vittek a gyűjtőhelyekre. A 17. századtól külön szüretelték a vörös és a fehér borszőlőt.

Már a munka alatt elkezdődött a tréfálgatás, a nóta. A munkásoknak a szőlőben készítették energiadús ételt, hogy ha megéheznek, ne kelljen a határból bejőnniük. A reggeli pogácsa, kolbász, kenyér és szalonna után kedvelt déli fogás volt a pincepörkölt, a gulyásleves és a babaleves. Az ebédet követően borozgatás emelte a hangulatot. A szőlőszedés befejezésének délutánján a szüretelők verses rigmusokkal köszöntötték a gazdát vagy a szőlőmunkások felügyelőjét, a vincellért. Ő cserébe megajándékozta és megvendégelte a szedőket. Este a háznál bőséges vacsora következett, majd multság zárta a napot.

Korniss Péter felvétele

Magyarország egyes tájain szőlőből és szőlőlevélből szüreti fát készítettek, amit a gazda házához vittek. Elöl maskarába öltözött párok, bokrétás legények mentek, nyomukban nótázó szüretelők vonultak. A házhoz érve, beszéd kíséretében átadták a fát a gazdának, aki megvendégelte az egész társaságot.

Máshol a falu kocsmájában tartották a szüreti mulatságot. Borkirályt választottak, akit ünnepelőruhás legények és leányok menete kísért az ivóhoz.

A Hókirálynő ünnepe

Az egyik legszebb kínai családi ünnep az **ősz-ünnep**. Minden évben egy őszi, telihold előtti napon tartják, ezért időpontja minden alkalommal változik. A pontos napot a holdnaptár segítségével határozzák meg. A holdnaptár a Hold változásain alapuló naptárrendszer, amelyben egy nap két egymást követő holdkelte közötti idő. Az ünnep eredete sok ezer évvel ezelőttre nyúlik vissza. A legenda szerint élt egy kínai császár, akit egye-

dül a saját sorsa érdekelt, és senkit nem szeretett úgy, mint önmagát. Mivel hosszú ideig kívánta élvezni kiváltságos helyzetét, feltalálta a számára örök életet biztosító pirulát. Felesége, akit nagyon bosszantott, hogy férje nem népével, hanem önmagával törődik, bekapta az egy szem varázsszert, s valóban örök életűvé vált: felszállt a Holdra, beköltözött egy hóból és jégből készült kastélyba, amely telihold idején a földről is jó látható.

A kínai családok aprajánagyja ezen a napon késő éjszakába nyúló ünnepségeken, lampionos felvonulásokon emlékezik meg a Hókirálynőről. Kizárólag erre az alkalomra süttöt hókalácsot fogyasztanak, amit sok darabra felvágva, falatokban osztanak meg a barátokkal, családtagokkal. Ez a cselekedet egymás iránti szeretetüket jelképezi.

Frissítő agytorna

Mi a rejtvény? „Szavak búvköre, amely érthetővé teszi az érthetlent” – vallja Arisztotelész az ókorban. „Elmének csiszoló köszörű” – írja Heinrich von Ofterdingen költő a középkorban. „A szellemi viszketőpor egyik fajtája, amely izgatja az agysejteket, és a korral rájuk rakódó mérszrétegek alól régen elapadtnak hitt tudáspatakokkákat hoz felszínre” – fogalmaz Roland Gööck német rejtvénytörténész. Egyszerűbben szólva: a rejtvény játékos fejtörő, afféle agytorna, amely élesíti a gondolkodást és felfrissíti az emlékezetet.

A rejtvény egyidős az emberiséggel, már az antik világban is fellelhetők a nyomai. A Bibliában Salamon királynak tesz fel találos kérdéseket Sába királynője, de az ógörög Oidipusz-mondában is találunk feladványt. A legrégebbi búvós négyzet egy több mint hatezer éves kínai könyvben maradt fenn. Az ókorban már nyilvános rejtvényviadalokat is rendeztek. A népmesék színes birodalmában szintén lépten-nyomon találos kérdésekre bukkanunk.

Az első keresztrejtvény 1913. december 21-én látott napvilágot a New York World című amerikai napilap vasárnapi mellékletében, a Funban. A találmányt Európában elsőként az angol sajtó vette át 1924-ben. A magyar újságok közül a Ma Este című képes hetilapban jelent meg az első ilyen jellegű feladvány 1925 januárjában, amelyet szerzője, Kristóf Károly „keresztzórejtvény” névvel illetett. Olaszországban még ennek az évnek a tavaszán elhunyt a nyomdát az első keresztrejtvénykönyv.

Eleinte primitívek voltak az ábrák és unalmasak a meghatározások, de a keresztrejtvény gyorsan kinőtte a gyermekcipőt. A meghatározások mind szellemesebbek, a rajzok mind látványosabbak lettek. Népszerűségük titka, hogy szórakoztatva tanítanak. Milyen is a jó keresztrejtvény? Ahogy Ilja Ehrenbrug orosz író találóan mondja: „Könnyű szó legyen a megfejtés, nehéz és színvonalas a meghatározás.”

Petőfi él!

Javában tartott a szünidő, amikor a gimnázium épületében kiállítás nyílt: a kézimunkázók és gyűjtők állították ki a legszebb dolgaikat. A kiállítás harmadik napján tartotta meg **Bada Johanna** a versismereti versenyt. Elmesélte, hogy valamikor a Petőfi-iskolák találkozóján a diákok nagyon sok költeményt megtanultak, egy kicsit részletesebben megismerték a nagy költő életútját. A vetélkedőt akkoriban a Jó Pajtás szerkesztősége szervezte, s csak a Petőfiről elnevezett iskolák diákjai versenyezhettek. De hogy más iskolák tanulói is minél több Petőfi-verset megtanuljanak, minden évben, immár 19. alkalommal, megszervezi ezt a versismereti vetélkedőt.

Június 26-án délelőtt tíz órakor a városháza szép dísztermében került sor a megmérettetésre. A verseny előtt arról beszélgettünk a diákokkal, hogy ki szerette meg a velük a verseket, milyen költeményeket kedvelnek, hogyan készültek erre a vetélkedőre, mit fognak szavalni. Mert azonkívül, hogy föl kellett ismerni a verseket, egyet el is kellett szavalni.

Rizsányi Attila a szabadkai Csáth Géza Művészetbarát Kör tagja, Horváth Emma tanárnő foglalkozott vele.

– Elsős korom óta kedvelem a verseket – mondta –, anyukám és a tanító néni szeretette meg velem. A tanárnőhöz október óta járok gyakorolni, s most az Egy estém otthon címűt fogom szavalni. Először jöttem erre a vetélkedőre.

A zentagunaras **Farkas Valentina** is először jött, vele a tesója kedvelte meg a verseket, aki már több ízben volt ezen a versenyen.

– Mind a 25 verset tudom – kapcsolódott a beszélgetésbe Valentina. – Mivel a forradalmi költeményeket kedvelem, a Nép nevében címűt szavalom majd.

Az adaiak voltak a legtömegesebbek: heten tanulták meg a 25 Petőfi-verset.

Mihály Zsófia a tréfás meg a szerelmes versek híve.

– A Szeretlek én a kedvencem – dicsekedett –, de most a Pató Pál úr címűt mondom el.

– Én is a tréfásokat szeretem – vette át a szót **Mészáros Júlia** –, ezúttal az Arany Lacinak címűt hallják majd tőlem.

Boros Noémi is a humoros verseket kedveli.

– Nagyon tetszik a Falu végén kurta kocsmá – mondta –, mert meg lehet jeleníteni, de a szerelmeseket is kedvelem. Most mégis a Nemzeti dalt szavalom.

Nagypál Emese nemcsak a verseket kedveli, hanem olvasni is szeret. Ma az Itt van az ősz, itt van újra címűt szavalja.

Elérkezett a tíz óra, s máris kezdődött a vetélkedő.

Előtte a zentagunaras Mosoly együttes derített mosolyra bennünket, ugyanis Csorba Béla megzenésített verseit adták elő.

Elsőként az adaiak, majd a szabadkaiak, zentagunarasok, végezetül a Csáth Géza Művészetbarát Kör tagjai versenyeztek. Elszavalták a kiválasztott Petőfi-verset, majd Janka néni kérdéseire, hiszitek vagy nem, de mindenki tudott felelni, meg a verset folytatni. Hallhattuk az Anyám tyúkjá, a Pató Pál úr, A nép nevében, Itt van az ősz, itt van újra, Nemzeti dal, Arany Lacinak, Szülőföldemen, A farkasok dala, A kutyák dala, a Szeptember végén, A Tisza, A tintásüveg, A nap, a Vizen, az Első szerepem... című verseket.

A szavaltatok után játékos vetélkedő következett, olyan műveket kellett felsorolni, melyek címében szerepel az és kötőszó: Csongor és Tünde, Trisztán és Izolda, Jancsi és Juliska...

A verseny az eredményhirdetéssel végződött.

A legjobban szavaló, s a verseket fölismerő öt tanuló Nívódíjban részesült: a szabadkai Csáth Géza Művészetbarát Kör tagjai: **Matisa Petra Leona**, **Rizsányi Attila**, **Lajsz Brigitta**, s a szintén szabadkai Széchenyi István iskola diákjai: **Tőke Adrien** és **Huszk Lilla**.

Matisa Petra Leona még különdíjat, a díszoklevél mellé könyvjutalmat is kapott. Első díjat érdemelt: a szabadkai **Okánovity Alekszandra**, az adai **Kovács Krisztina**, **Mészáros Júlia**, **Bajúsz Edina**, **Boros Noémi**, és a zentagunaras **Farkas Valentina**. Második lett: az adai **Nagypál Emese**, **Juhász Zsófia** és **Szenes Teréz**. Harmadik a szabadkai **Szűcs Szabina**.

Gratulálunk a versenyzőknek, s köszönet az őket fölkészítő tanároknak: az adai Bíró Albert Erzsébetnek, a zentagunaras Üveges Gizellának, a szabadkai Horváth Emmának, Petrás Teodóráknak, Szabó Eszternek és Bálint Istvánnak.

Konc Erzsébet

Versismereti vetélkedő Zentán

Grafoteszt

A grafológia tudomány és nem jóslás. E néhány sor csak kedvcsináló, egy villanás abból, mi mindent képes egy egyszerű íróeszköz megmutatni személyiségünkől

A grafológia rövid története

Minden tudomány fejlődése ugyanúgy kezdődik. Valaki – valahol – valamin elgondolkodik. A gondolatot idővel elméletté formálja, s igyekszik ezt bizonyítani. Rögös út, amíg a bizonyítás és az elvetés csatája zajlik. Az ellenzök mellett követők is vannak, s ha az eredeti ötlet kiállja az idő próbáját, tudomány születik. A grafológia története az ókorig vezethető vissza. Arisztotelész (Kr. e. 384–322) mondta: „...éppen úgy, ahogy a beszélgetés jelzi a lélek fogalmait, éppen úgy mutatja az írás a beszélgetést és a gondolatot.” A római Constantinus és Justinianus császárok idejében már a mai írásszakértéshez hasonló kérdésekkel foglalkoztak. A grafológia igazán a 19. században teljesedett ki Nyugat-Európában. Legnevesebb képviselői: a francia Jean-Hippolyte Michon abbé, a svájci orvos-pszichológus, Max Pulver, a svájci neurobiológus, Rudolf Pophal és a német filozófus, Ludwig Klages.

A grafológia vizsgálati tárgya az emberi kézírás

Gondolatközlésünk egyik formája az írás. A bennünket érő napi események, a lelkünkben zajló folyamatok, a szellemiség iránti igényünk és ezek megélése, álmunk, vágyaink, kapcsolataink, mindennapjaink során történő helytállásunk, ösztöneink és élményünk mind nyomot hagynak kézírásunkban. Érthető tehát, ha gyakran nevezik a lélek tükreinek. Gondolataink fészke azonban az agyunk – mozgásunk irányítórendszere is (mint minden) innen indul ki. Ez a magyarázata annak, hogy a kézírás = agyírás. Ha bármilyen okból valaki elveszíti kezét, vagy annak íróképességét, más szerv, például a száj vagy a láb megtanítható az írásra. Ugye ismered a szájjal és lábbal festő művészek csodálatos munkáit? Egészen kicsi gyermekkorodban fantasztikus mesevilágot rajzoltál már magadnak, s e rajzocskákban is benne élt már minden személyiségvonásod, ami meghatározta, milyen felnőtt leszel. Biztos hogy néha firkálgatsz,

miközben a tanárt hallgatod az órán, vagy amikor telefonálsz. A vonal, a nyom, amit hagysz, TE VAGY adott pillanatban, adott szituációban.

A grafológus számára nincs szép vagy csúnya írás. Az írás egyéni, s bárhogyan is igyekszünk megváltoztatni, elváltoztatni, az alapvető jellemvonásainkat nem tudjuk láthatatlanná tenni. A betanult, vagyis modoros írás olyan, mint egy maszk, de azonnal elárulja, hogy viselője nem vállalja önmagát – így hát nem érdemes próbálkoznival ezzel.

Grafoteszt

Készíts egy emberrajzot! Teljesen mindegy, kit ábrázol, a lényeg az, hogy vonalazatlan A/4-es lapra rajzold. Használhatsz ceruzát, színes vagy akár golyóstollat is.

Figyelem, csak miután megrajzoltad nézd meg a megfejtést!!

Ahogy a rendelkezésedre álló papírlapot használad, úgy használad az életben is a teret, nemcsak konkrét, hanem átvitt értelemben is: a kínáló lehetőségeket, a mozgásteret, a kiaknázatlan területeket stb.

A térkihasználás egyik fő kérdése a téri pozíció. Az önmagát pozitívan értékelő ember az alakot a lap közepére, egy árnyalatnyival balra és fölfelé eltolva rajzolja. Ez az árnyalatnyi eltolódás nem szembevetendő, de érezhető.

Ha nagyon pontosan, szinte mérnöki pontossággal a lap közepére helyezted az alakot, abban már megjelenik a feszültség, a szabályosság, a szimmetria erőltetett keresése.

A jelentősen balra csúszott alak általában szorongást jelez. Különösen igaz ez azoknál a rajzoknál, ahol az emberalak a bal felső sarokban található, főleg, ha még picike is.

A jobb oldalra rajzolás ritkább, a jobb alsó sarok pedig különösen szokatlan terület, ide csak nagyon kevesen rajzolnak. Ha tehát ide helyezted az emberalakot, annyit biztosan állíthatunk, hogy nem szokványos megoldást alkalmaztál.

Kedves Bizalmas sorosok! Örülök neki, hogy a nyári szünidő után újra „olvassuk egymást”, én a leveleiteket, ti a tanácsokat. Mivel mi minden levélre válaszolunk, ezért most a szünidő előtti lapzártá után beérkezett levelek kerültek sorra. Ezeket sem hagyjuk megválaszolatlanul, habár lehet, hogy a levélírók már maguk is megoldották a felmerült gondjukat, megválaszták saját kérdésüket, így vagy úgy. Várom a leveleiteket továbbra is!

Bori Mária

„Kedves Bori Mária!

Én egy 15 éves lány vagyok, szeretek egy 24 éves fiút, apám gazdájának a fiát. Együtt is dolgoztunk. Én akkor úgy vettem észre, hogy tetszem neki, mert mindig meg akart puszilni, de én nem engedtem meg. Amikor vége volt a munkának, öt-hat hónapig nem láttam. Aztán újra találkoztam vele, és ismét úgy tett, mint-ha megint tetszenék neki, mert amikor a boltba mentem, mindig kacsingatott rám, és fütyült utánam. Utána egy hétig kinn voltam az apunál és ő is ott volt. Akkor beszélgettem vele. Megcsókolt. Kérdeztem tőle, hogy akar-e velem járni, azt mondta, hogy nem akar barátnőt. Mi tegyek? Mondjam meg neki, hogy hagyjon békén, azért mert más lányokkal is kikezd? Kérlek, segíts! Köszönöm!

Vörös Rózsa”

Válasz:

Kedves Vörös Rózsa!

Jó az, ha az ember romantikus álmokat sző, de rossz annak, akinek ezt az álmot szét kell rombolnia. Sajnos, ez a férfi, nem kedvel téged igazán, hisz akkor másként viselkedne veled, és a többi fiatal lánnyal is. Egy 24 éves személyt már nem nevezhetünk fiúnak, már fiatal férfinak számít. Vannak, akik már ilyen idős korban családot is alapítanak. Ő viszont csak szórakozni akar, kielégíteni testi vágyát, nem gondolva a következményekre. A tapasztalatlan tizenévesekhez vonzódik, akik mellesleg még kiskorúak is. A felnőttek kiskorúakkal való viszonya viszont büntetendő. Ha ráadásul akaratos szexuálisan közeledik hozzád, még nagyobb kihágás. Ez az érem egyik oldala. A másik pedig az, hogy a pasi megmondta, nem akar viszonyt kezdeni veled, azért annyira nem érdekel. Tudom, hogy hízogó volt számodra az érdeklődése, de a közeledése és a viselkedése gátlástalan személyre utal, hisz fogdosott, meg akart puszilni, sőt ezt meg is tette, anélkül, hogy a fiatalságodra, tapasztalatlanságodra gondolt volna. Ilyeneknek csak azt lehet mondani, hagyjanak békén.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy hetedikos lány vagyok, és szerelmes egy nyolcadikos fiúba. Nagyon kedves velem. Amikor valahol találkozunk, mindig rám nevet. Ő tudja, hogy én szerelmes vagyok belé, de azt nem merem megkérdezni, hogy ő szeret-e, mert kicsit félénk vagyok. Amikor fociedzésre megy, én is megyek, hogy találkozzak vele. Mindig beszélgetünk a suliban. Szerintem kedvel. De nem vagyok biztos benne. Kérem, adjon tanácsot: megkérdezzem vagy se?

S. O. S. Nagy Szívdobogás”

Válasz:

Kedves S. O. S. Nagy Szívdobogás!

Ha hiszed, ha nem, néha jó, ha a fiúkra hagyjuk a kezdeményezést, még ha emancipált hölgyek is vagyunk, mert tudod, a fiúk is ugyanolyan szégyenlősek, mint a lányok, és ugyanúgy félnek a kudartól. A fiú kedves hozzád, rád nevet, beszélget veled, amikor találkoztok, ezek a szimpátia jelei. Te is kimutattad, hogy számodra szimpatikus, sőt megteszel mindent, hogy a közelében legyél, és osztozzál kedvenc időtöltésében. Ha megért benne a vonzalom irántad, biztosan találkára fog hívni. Ha mégsem történik köztetek semmi sem, akkor is gazdagabb vagy egy szép élménnyel, és tapasztalatot is szereztél a nemek közötti kommunikációról.

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérlek, segíts, mert már nem bírom sokáig! Tiszta kitűnő tanuló vagyok, a szüleim jó módúak, és ezért szeretik, ha márkás cuccokban járok. Ezért az osztálytársaim állandóan támadnak és piszkálnak, és nem fogadnak be a társaságba. Nagyon egyedül érzem magam! Sokszor megtörtént már, hogy valaki barátkozott velem, de egy idő után ok nélkül hátat fordított, és megszakította a barátságot, még pletykált is rólam. Ha megpróbálom megvédeni magam a pletykáktól, akkor csűrheként támadnak rám, és ilyenkor tehetetlen vagyok. Az osztályfőnökömet ez az egész dolog nem érdekli, a szüleim meg feladták a harcot. Kérlek, segíts, mit tegyek, hogy befogadjanak a társaim!?

XXX”

Válasz:

Kedves XXX!

Te magad is tudod, hogy nagyon sok az irigy a világban, és az általunk megismert emberek közül egyeseknek szimpatikusak vagyunk, másoknak viszont nem. Azt írod, hogy kitűnő tanuló vagy. Gondoltál-e már arra, hogy valakivel megosszad a tudásodat? Ajánld fel az osztályfőnöki órán a segítségedet annak, aki úgy érzi, hogy a tanulásban segítségre van szüksége. Viszont nem szabad önteltnek lenned, fentről kezelni a társaidat, kinevetni őket azért, mert gyengébbek, vagy nem jól öltözöttek. Ami az öltözködésedet illeti, jó lenne, ha a márkajelzést valamilyen módon eltakarnád, ha új cuccod van, ne kérkedj vele. Beszélj meg édesanyáddal, hogy a megunt vagy kinőtt dolgaidat ajándékozzátok el. Az iskolában szervezhetitek ruhagyűjtési akciót is, vagy a Vöröskereszt vagy az iskolátok szegényebb sorsú tanulói számára. Gondolj arra is, hogy sok minden a te viselkedésedtől is függ. Ha szerény vagy, kedvesen viselkedsz mindenkiel, ha nem dicsekszel, nem teszel megjegyzéseket mások öltözködésére, segítőkész vagy másokkal, gyorsan jobbra fog fordulni a sorsod.

Iskolában

Mikor elmúltak a nyári forró napok, egy szép reggelen megszólalt az iskola csengettyűje:

*Csiling, giling, irka, tábla,
Fiúk, lányok, iskolába!*

A csengettyű hangja bejárta a házat, minden ablakon beszóltott:

*Csiling, giling, ébredjetek!
Iskolába siessetek!*

A gyerekek kiugrottak az ágyból, az ablakhoz futottak, úgy hallgatták, mit hirdet az iskola csengettyűje.

*Csiling, giling, irka, tábla.
Gyertek, gyertek, iskolába!...*

A gyerekek sietve öltöztek föl. Előkeresték a tarisznyát, táskát, palatáblát, irkát, plajbászt és tollat.

Mentek már a gyerekek. Egyik innen, másik onnan. Az iskola kapujában össze-
találkoztak:

– Jó reggelt, Miska!
– Adjon isten, Jancsi!
– De megnőttél!
– Te is, pajtás!

A padok megtelnek. A tavalyi tanulók hátrább ülnek. Azok helyére, akik tavaly utoljára jártak.

Mennek a helyükre újak.

Ni éppen most vezetik be a zajtón Gergely Miskát meg a húgát, a kis Juliskát.

Az anyjuk vezeti őket.

A tanító úr az asztal előtt ül.

– Ne féljete! – mondja nekik –, szeretem én a gyerekeket.

De azok mégis félnek. Jaj, nem voltak ők soha ilyen helyen, ahol mindent tudnak.

Hogy is ne félnének, mikor ők nem tudnak semmit. Jaj, ha a tanító úr azt találná kérdezni, milyen az á betű!

Pedig a kérdéstől nem menekülnek meg.

A tanító megsimogatja a Miska fejét, és azt kérdezi tőle:

– Hogy hívnak, édes fiam?

Miska félénken felel:

– Úgy hívnak, hogy: gyere ide, Miska!
A gyerekek nevetnek a padban.

– Csitt! – mondja a tanító úr! – Mit nevettek? Jól felelt a Miska. Őt csakugyan úgy hívják: gyere ide, Miska!

Miska felbátorodik. Hátra mer most már tekinteni a pajtások közé. Alig várja, hogy ő is beülhessen a padba, a Balog Jancsi mellé, akivel együtt paripázott egész nyáron.

Juliskának úgy dobog a szíve, alig tud lélegezni. Érzí, hogy Miska után rá kerül a kérdés. Hátha tőle azt kérdi a tanító úr, hogy hány csillag van az égen, vagy ráparancsol, hogy tüstént olvasson el egy egész könyvet.

A tanító úr csakugyan meg is szólal:

– Mondd meg te is a nevedet, lányom.

Juliska tudja a nevét, jaj, de nem meri megmondani. Hátha nem tetszik a tanító úrnak. Hátha nem is úgy kell kimondani, hogy Juliska, hanem valahogy másképpen.

Odasimul az édesanyjához. Irul-pirul zavarában. Pedig a tanító úr olyan jószágon néz rá.

– Néma ez a jó leány? – mondja az anyjának.

– Dehogy néma – feleli az anyja –, halanál csak a tanító úr, milyen nótázást csap néha. Beszélj, no, lányom, mondd meg a nevedet, különben azt hiszi a tanító úr, hogy néma vagy.

Juliska összeszedi magát, és így sutog:

– Juliska.

– No, hála istennek – mondá a tanító úr –, bizony megijedtem, hogy elállt a szólásod. Hát azt tudod-e, hogy hány lába van a tyúknak?

– Három – felel nekibátorodva Juliska. Az iskolás gyerekek nevetnek. A tanító úr is nevet. Juliska is nevet.

– Jó is volna – mondja a tanító úr –, te bizonyosan szereted a combját.

Azzal az új tanulók is helyre ülnek.

Majd meglátjátok tíz hónap múlva a vizsgálaton, milyen bátran beszél mind a kettő!

Gárdonyi Géza

Varga Lajos illusztrációja

A meteorok felvillanása nem a világűrben, hanem Földünk légkörében következik be. A meteorok apró kő- és vaszilánkok, saját fényük nincsen. A kis meteorok évmilliókig is

ZSIBONGÓ

Miért fényes a meteor?

láthatatlanul járhatja útját a Nap körül. Az a csekély napfény, amit a meteorok visszavernek, még nagy távcsövekkel sem teszi lehetővé megfigyelésüket. A „csillaghullásnak” nevezett fénytűneményt olyankor látjuk, amikor a meteor beleszalad légkörünkbe. Az óriási, harminc-negyven kilométeres másodpercenkénti sebességgel rohanó meteor már a légkör külső ritka rétegeiben is sok levegőrészecskébe ütközik. Sebessége csökken, mozgási energiája átalakul sugárzássá. Ahogy a meteor a légkör egyre sűrűbb részeibe hatol, a levegő fékező hatása és a meteor sugárzása erősödik. A meteor felizzik, fénye a Földről láthatóvá válik. Az apróbb meteorok teljesen el is égnek, csak finom hamu marad utánuk, ami eloszlik a légkörben. A nagyobbaknál megtörténhet, hogy nem égnek el egészen, amíg világűrbeli sebességüket a légkörben elvesztik. A meteor kialszik, és megmaradt része a Földre hull.

A gyógyító tárnics

Régi székely mondák szerint valahányszor veszedelem fenyegette Szent László királyunkat és a magyar népet, Isten angyalokat küldött segítségére. Így történt akkor is, amikor győztes csaták után egyszerre szörnyű betegségek támadtak László vitézeire. A végső elkeseredés pillanatában az imádkozó király sátrában nagy fényesség támadt és angyal szava hallatszott: „Lódd ki nyiladat a vadvirágos réten. Ahol leesik, megtalálod a fűvet, amely megmenti népedet.” Az arany nyíl-vessző egy széles levelű virágot hasított keresztül. Sok volt belőle a réten, a vitézek bedörzsölték vele sebeiket, és egy szempillantás alatt meggyógyultak. Erdélyben azóta is Szent László fűvének nevezik a kigyótárnicsot.

Kesztyűs delfinek

Tengerbiológusok megállapították, hogy a nyugat-ausztráliai Cápa-öböl palackorrú delfinjei valósággal „munkavédelmi kesztyűként” használják a tengeri szivacsokat: letörlik őket a tengerfenékről és az orrukra húzzák, így turkálnak élelem után a homokban. A legtöbb tengeri szivacs lapos, ám a megfigyelt delfinek kifejezetten a kúp alakúakat keresik, hiszen ezekbe tudják bedugni az orrukát. A kutatók meglepetésükre azt találták, hogy a „kesztyűhasználó” delfinek többsége nőstény. A delfinek rendkívüli tanulási képességét már korábban ismerték, ám ez az első bizonyíték a cetfélék eszközhasználatára.

Szólásmagyarázat

Dűlőre jut

Ezt a kifejezést akkor használjuk, ha valami sikeresen végződik, ha valami úgy fejeződik be, ahogy mi elképzeltük. A kifejezés a szántó-vető ember kifejezőkészletéből került a köznyelvbe. A dűlő ebben az esetben a dűlőutat jelenti, vagyis azt a földet végében húzódó utat, amelyre merőlegesen futnak ki a

barázdák. A szántó ember – a szavak eredeti értelmében – akkor jut dűlőre, amikor végigszánt egy barázdát, és földjének az aljára ér. Eszerint a megfejtés szerint azért kaphatta a szólás azt a jelentést, hogy elintéződik valami, mert a dűlőre jut eredetileg a barázdát vagy az egész szántás befejezését jelentette.

TARKA OLDAL

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10
11						12				
13				14	15		16			
17						18				
			19		20					
21	22		23			24		25		
26						27				
28			29					30		
31						32				

Keresztrejtvény

Rejtvényünkben Weöres Sándor Szalagvers című költeményének első négy sorát rejtettük el.

Vízszintes sorok: 1. A versidézet első része (folytatás a függőleges 10. sorban), 11. Bánya, 12. Részekre oszt, 13. Végtelenül ázik, 14. Öt, szerbül, 16. Korszak, 17. Mező, 18. Betakarít, 19. Egyfajta káposzta, 21. Éjfél előtt, 23. Leplez, 25. Gyümölcsnedv, 26. Lóbiztató szerszám, 27. Gyorsan szedi a levegőt, 28. Zelk Zoltán, 29. Beszél a varjú, 30. Üreg ereje, 32. Tejtermék.

Függőleges sorok: 2. Szamarat utánzó (ék. f.), 3. A Száva jobb oldali mellékfolyója, 4. Szerb személyes névmás, 5. Égitest, 6. Egyforma mássalhangzók, 7. Kötőszó, 8. Kecsegeti, 9. Női név (ék. h.), 11. A versidézet második része (folytatás a vízszintes 31. sorban), 15. Férfinév, 19. Drágakövek mérésére szolgáló súlyegység, 20. Ilyen tányér is van, 22. Tokaji... (borfajta, ék. h.), 23. Áll alatti szalonna, 24. Európai főváros, 25. Ver.

Betűrejtvények

1	M E	D EEEE	2	T 2	NY	3	L E	G	4	I	DŐ
---	--------	--------	---	--------	----	---	--------	---	---	---	----

Skandináv rejtvény (25.)

Szeptember elején sokszor elhangzik a rejtvényben megfejtésre váró jókívánságok valamelyike. Még akkor is, ha már unjátok, mi is ezt kívánjuk nektek, méghozzá tiszta szívből. A helyes megfejtők között könyvjutalmat sorsolunk ki.

	DALOL		HÚSOS VAGDALÉK		KERES		ROHAM		CIRKUSZI MUTATVÁNY		TARTÓ		
	JAPÁN		BÁNATI HELYSÉG		NÉMETH ZOLTÁN		50		SINKOVITS IMRE		KÉN		
	POHÁR-KÖSZÖNTŐ						KIT? ...?				KÖR RÉSZEI		
	BÁNATI FALU						ÖKLEL				A MŰLTIDŐ JELE		
					BÁCSKAI HELYSÉG				RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG		FÉL ÓTI!		
					DÜH BETŰI						REPED A JÉG		
SVÉD-ORSZÁG		PIROS	SZERB	VERED					AUSZTRIA		ELŐL RÖVID!		
MEGTÖLTİ A PÁRNÁT		A 2. SZEMÉLY	ELŐLÁRÓ	KÉRVÉNY KÖZEPE					NÉZEGET PÁRAT-LANJAI				
			VESZÉLYBŐL KISZABADÍT										
				ÉHSÉG		FARSANGI ...					KÖTŐSZÓ		
				EGY, NÉMETŰL		VIGYÁZÓJA							
NÉGY-SZÖGLETŰ ... (LÁZÁR ERVIN MÉSÉJE)							S.Z.C.				PARIPA, SZERBŰL		
							KERESZTŰL				MODELL EGYNEMŰI		
PER KÖZEPE		MAGA		4	TETEJÉRE				... NÁNDOR (IRÓ VOLT)				500
		EME		NÉVELŐ	5								
								ÁLLÓVÍZ-E?			DÉL		

Anagramma

	CS			

DRÁMA
CSÁKÓS
ÉRMES
RONDA
PÜFÖL
SEREG
TÁROL
SZIKE
IRÁNY
KACSO

A megadott szavak betűiből képezz új értelmes szavakat! Ha ez sikerült, akkor a kiemelt oszlopban az Aranykoporsó című regény írójának nevét olvashatod.

Lóugrásban

N	E	T	S	N
L	O	K	H	A
A	E	D	E	T
M	O	Y	M	O
V	CS	GY	V	G

– Az orvos azt mondta, olyan a szervezetem, mintha 50 éves lennék.
– Hát ez nagyon jó!
– ...
A választ, azaz a poént megtudod, ha a lóugrás szabályai szerint megfejted a rejtvényt.

Szótagolva

	1	2		3
4				
		6	7	
		8		

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Játék a szavakkal

	S			
			E	

ESZES
FERKÓ
IRODA
ŐSZES
PIROS
TORMA

Írd be a szavakat a rácsba olyan sorrendben, hogy a kiemelt oszlopban az ltt van az ősz, itt van újra című vers költőjének neve alakuljon ki.

A 23–24. szám megfejtései

Halak

menyhal

Cikcakk

fecske

Mini berakós

Delhi, India

Berakós rejtvény

napolaj, szalmakalap

Logika

A keresett szám 30, mert a felső két szám összegének a fele szerepel az alsó négyzetben.

Betűrejtvények

1. bizonyítvány,
2. pihenés,
3. kopár hegy alatt,
4. csónaktúra

Déligyümölcs

datolya

Körszámtan

A keresett szám 46, mert a számokhoz hol hozzáadunk 14-et, hol kivonunk 11-et.

Minirejtvény

vidra

Keresztrejtvény

– Jöjjön csak, éppen ki akartam próbálni!

Jó hír

Itt a vakáció!

Lóugrásban

– Azért, hogy rám ne számítsanak!

Poénvadász

1. – Mondtam, hogy a teknőst stoppoljuk le!
2. – Csitt, ott hátul! Épp most harapnak a halak!

Könyvjutalmat kap:

Palotás Mihály, Óbecse

A 22. skandináv rejtvény helyes megfejtése

CSERESZNYE, MEGGY, BARACK, MÁLNA.

Könyvjutalmat kap:

Dóci Emese, Mohol

A 23–24. skandináv rejtvény helyes megfejtése

BIZONYÍTVÁNYOM NEM KITŰNŐ INKÁBB FELTŰNŐ.

Könyvjutalmat kap:

Ali Nikoletta, Zentagunaras

A válaszokat úgy írd az ábrába, hogy minden mezőbe egy-egy szótag jusson.

Vízszintes sorok: 1. Félbevágja, 4. A Föld egyik fele, 5. Nem akart találkozni vele, 6. Férfinév, 8. A nomád népek életmódja.

Függőleges sorok: 1. Hanyatt esik, 2. A Csí írójának neve, 3. Záporeső, 4. Elmebeteg, 7. Nomád.

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán
írta CS. HORVÁTH TIBOR,
rajzolta FAZEKAS ATTILA

HOROSZKÓP

Kos (III. 21.–IV. 20.)

Most nem vagy ura a helyzetnek, ezért kész tények elé állítanak. Ne aggódj, ez nem ér kellemetlenül. Nem árt, ha meghallgatod mások problémáit is, és igyekezz segíteni egyik ismerősödnek. Válaszút elé kerülhetsz, ami igen nehéz helyzetbe hozhat. Légy független, és ne kérd ki mások véleményét! Dönts úgy a saját ügyeidben, hogy mások ne befolyásolhassanak.

Bika (IV. 21.–V. 20.)

Romantikus hétnak nézel elébe. Esetleg találkozhatsz szíved választottjával, és mindenképpen társaságban töltheted az idődet. Értékrended felborulhat, úgy robban be a szerelem az életedbe. Az önzőség hajt tetteidet illetően, de gondold másokra is. Légy megértő. A barátokat fogadd kedvesen, különben pletyka kerekedik a viselkedésedből.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

Bíznod kell ismerőseidben, barátaidban. Ha azt érzi, hogy kételkedsz bennük, elpártolnak mellőled. Ez érthető is, ezért nyilvánítsd ki bizalmadat, szeretetedet. Meglephet szerelmed váratlan meghívása. Romantikus időszaknak nézel elébe, ami felejthetetlen lesz. És ezzel talán meg is kapsz választ a kérdésedre, amin annyit gondolkodtál.

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

Alakíts ki jó viszonyt minden ismerősséddel, hiszen nagy hibát követhetsz el, és számos embert megbánthatsz a tetteiddel, ha meggondolatlanul cselekszel. A feszült helyzetet igyekezz ügyesen kezelni. Ügyelj küllemedre, ha teheted, sportolj, vigyázz egészségedre, és figyelj oda, mit eszel. A pénzügyeket illetően légy hajthatatlan! Ne hagyd, hogy erőszakosan rábeszéljenek különféle költségesre.

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Korábbi segítőkész, önfeláldozó tetteidet most meghálálhatják. Tisztában vannak azzal, hogy nem vársz viszonzást, így ne szabadkozz. Estéidet töltsd barátaiddal! Vigyázz, mert beszéd közben túlságosan elragadtathatod magad, és szinte már beképzeltnek tűnhet a modorod. Sokan kiábrándulhatnak belőled emiatt, sőt számos támogatót is elveszíthetsz. Egy távolsági telefonhívás felvilágyozhat.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

Figyelj oda a feladatokra, mert ha nem vagy elég körültekintő, jelentős károkat okozhatsz, amikért neked kell felelned. Ez a hét a szerelemé. Kényeztesd a szimpátiádat, ne félj kimutatni az érzelmeidet, bízz meg benne. Nehezen indul a heted, nem nagyon tudsz a hétvégi kikapcsolódás után az iskolai feladatokba lendülni. A csillagállások jótékonyan hatnak. Ha el akarsz érni valamit, rajta, már csak tenni kell érte!

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Légy kedves szomszédaidhoz, mindegy, hogy ők hogyan viselkednek. Mutasd meg, hogy téged nem lehet kihozni a sodrodból. Az arrogáns embereket hagyd figyelmen kívül! Téged is belemárthat a dologba egy bajkeverő ismerősöd. Nem gondolná az ember az illetőről, milyen zűrös ügyei vannak. Légy óvatos, most ne bízz meg senkiben! Messzire költözött ismerősödről ne feledkezz meg, sőt most kimondottan jólesne neki, ha hallatnál magadról.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Ha még tökéletesebbé akarod tenni a hetet, menj el a barátaiddal kirándulni a hét végén. Ne adj lovat ismerősöd alá, aki egyébként is túlságosan tőled függ! Inkább abban segíts neki, hogy egyedül is megtalálja az útját. Rögtön az év elején határozd el, hogy kihasználsz valamiféle plusztevékenységi lehetőséget. A messziről jött hír segíteni fog, hogy döntést hozhass személyes ügyben.

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Légy körültekintő és készülj fel az esetleges hibákra. Vesztíthetsz népszerűségedből, ha túl nagy lendülettel törsz előre. Figyelj azokra is, akik esetleg kissé szenvednek erőszakos módszereidről. Mutasd meg nekik gyengéd énedet is. Ha szívességet kérnek tőled, ne tévovázz, mások is segítenének a helyedben. Előfordulhat, hogy valami újat szeretnél kipróbálni.

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Tudásszomjadat ezen a héten nem lehet könnyen eloltani, de ez csak a javadra válhat. Most meghozott döntéseid nagy horderejűek lehetnek. Jövődet akár teljes mértékben befolyásolhatják. Épp ezért gondoldj át minden apróságot, és csak utána mondd ki a végszót. Ne vegyél részt veszélyes kikapcsolódásban, bármilyen csábító is. Csakis nyugis dolgokba fogj bele!

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

Ha nem a megfelelő emberek társaságában vagy, kellemetlenül alakulhat az estéid. Barátod egy esetleges meglepetést rosszul süthet el, de ne avatkozz bele. Ne adj tanácsokat se, mert hiába beszél belőled a jóindulat, nem fognak tárt karokkal fogadni. Talán a hónap legnehezebb döntését kell meghoznod ezen a héten. Rádfér, hogy kiöntsd valakinek a szíved.

Halak (II. 20.–III. 20.)

Használd ki az idődet, ne siess el semmit. Valaki most könnyen lángra lobbanthatja a szíved. Légy nyitott, mutasd meg igazi éned, és menj társaságba. Ha teheted, menj a szabadba és mozogj! Távoli rokonodról kellemes híreket hallasz. Egyik rokonod erőszakos lehet, vagy akaratlanul is rád erőszakolja magát. Eljött az ideje tehát, hogy kimagyarázd magad és lerázd. Furcsa hírek jutnak a füledbe, de keresd meg a forrást, és csak utána higgy a dolgoknak.

Terápia

Bemegy a páciens a pszichológushoz, kényelembé helyezi magát a díványon? A lélekébúvár megkezdí a beszélgetést:

- Nos, akkor kezdje a legelején!
- Először is, megteremtettem a világot...

Jómadár

– Egyszer olyan éhes voltam – meséli a felfedező a barátjának –, hogy megettem a papagájomat.

- Milyen íze volt?
- Mint a pulykáé, a vadlibáé vagy a búbicé... az a papagáj bármit tudott utánozni!

Könyvtárban

Bemegy egy férfi a könyvtárba, és megszólítja a könyvtárost:

- Kérek egy hamburgert és egy adag sült krumplit!
- Mire a könyvtáros megbotránkozva:
- De uram, ez egy könyvtár!
- Erre a férfi:
- Jaj, bocsánat!
- Majd suttogva:
- Kérek egy hamburgert és egy adag sült krumplit!

Tud valamit

- Na, Petike, meg tudod nekem mondani, mi a szemét?
- Azok a dolgok, amik rögtön szükségessé válnak, miután már kidobtuk őket!

Telefónia

- Halló? 9999999?
- Igen, hallgatom.
- Legyen szíves segítséget hívni, bera-gadt az ujjam a tárcsába!

Nyelvtehetség

- Maga milyen jól beszél eszperan-tóul!
- Ja, három évig éltem kint.

Maci Laci

Vezetőjük magyarázza a kis cserkészeknek, hogy a legveszedelmesebb dolog medvével találkozni az erdőben.

- Fegyver nélkül egyszerűen nincs esélyünk ellene. Ha futni kezdünk, a medve gyorsabban fog futni, és utolér. Ha vízbe ugrunk, a medve utánunk, és mivel gyorsabban úszik, utolér minket.
- Az egyik cserkész megkérdi:
- És mi van, ha elbújunk?
- A medve elbújni is gyorsabban tud.

Buszon

- Most már elég! – szól a háta mögé az egyik utas. – Hagyja abba a tolakodást!
- Elnézést – hangzik a válasz – én nem tolakodom, csak időnként levegőt veszek.

Egyszerű!

- Hogyan lehet citrommal időt mérni?
- Ha fél óráig csavarod, az pont har-minc perc.

Pamacs

Az apa így mérgeződik:

- Nem tudom, mi történhetett a borotvapamacsommal! Bandi, te sem tudod?
- Igazán nem értem, apa, tegnap, amikor átfestettem vele a kerékpáromat, még semmi baja sem volt.

Bőregér

Három denevér lóg egy fán. Egy-szer csak az első átfordul az ágon, a többiekkel ellentétesen. Megszólal a harmadik:

- Te, ez elájult!

Teknőc

Pistike bemegy a kisállat-kereskedés-be, és meglát egy teknőcöt.

- Tessék mondani, ez mennyibe kerül?
- Ezer dinár, fiacskám.
- És tok nélkül?

Nyájas történet

Áll a juhász a réten a botjára támasz-kodva. Arra megy a többi juhász. Amikor meglátják, megkérdezik tőle:

- Hát te meg mit csinálsz?
- Gondolkodom.
- És hol van a nyájad?
- Azon gondolkodom.

– Na, melyiket szeretnéd, a pirosat vagy a kékét?

– Csak nem gondoltad, hogy büntetés nélkül végignézhetsz egy éjszakai akciófilmet?

Ebadta gyerekek

Két horgász beszélget:
 – Képzeld, a múltkor magammal vittem a két fiamat horgászni, de aztán nagyon megbántam.
 – Miért, valamit rosszul csináltak?
 – Mindent rosszul csináltak. Állandóan beszéltek, pedig az elriasztja a halakat. Állandóan himbálták a csónakot, pedig az is elriasztja a halakat. Folyton rossz csalit használtak, de ez még mind semmi. Sokkal több halat fogtak, mint én.

Epés

Egy szintársulat művésznője gyermek-kori élményeiről tart előadást:
 – Már ötévesen szerettem lovagolni. Folyton a kis pónilovamon nyargalásztam.
 – Figyeld – súgja oda ellenlábasa a szomszédjának –, már megint fiatalítja magát.
 – Miért?
 – Pónilovat mond mamut helyett.

Csodaszer

– Hallottál már a legújabb gyógyszer-ről?
 – Nem. Miért, milyen?
 – Olyan erős, hogy csak teljesen egészséges embernek szabad bevenni.

Modern mese

– Nagymama, miért olyan nagy a szád?
 – Nagymama, miért olyan nagy a szemed?
 – Nagymama, miért olyan nagy az orrod?
 – Jaj, Piroska, menj már innen azzal a nagyítóval!

Karrier

Kovács dicsekszik:
 – Egy rongyos nadrágban érkeztem Amerikába, és most tízmillióm van!
 – És mondd, öregem, mit kezdesz tízmillió rongyos nadrággal?

Üldözéses verseny

A kutya kergeti a srácot a parkban.
 – Vigyázz, kisfiú, megharap a kutya!
 – Nem érhet utol, mert már két kör előnyöm van.

Skót apa

Két skót beszélget.
 – Miért magyarázod meg mindennap a fiadnak, hogy forog a Föld? – kérdezi az egyik.
 – Azért, hogy ne kérjen pénzt körhintára!

Mosóporreklám

– Nos, hölgyem, hogy tetszik a hófehérre mosott ruhája?
 – Tetszik, tetszik, de kockásan jobban tetszett!

Testedzés

A börtönben lehetőséget biztosítanak a raboknak a sportolásra. Jelentkezik egy rab, hogy ő három sportágat is választana.
 – Halljam, mi az a három? – kérdi a börtönparancsnok.
 – Rúdugrás, kötélmászás és tájékozódási futás.

Üresség

Ketten támasztják a pultot a kocsmában.
 – Látom, üres a poharad – szólal meg az egyik. – Kérsz még egyet?
 – Dehogy kérek! Mi a manót kezdjek két üres pohárral?!

Lakberendezés

A milliomos új villáját mutogatja vendégeinek:
 – Bizony, barátaim, én nem fogadtam lakberendezőt. A házat teljesen a saját fejem szerint rendeztem be.
 Valaki csöndesen megjegyzi:
 – Azért tűnik annyira üresnek.

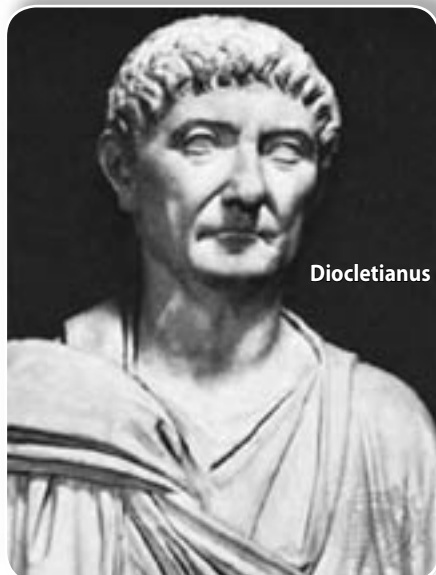
– Ezerszer mondtam, Pistike, kés, villa, olló nem gyerek kezébe való!

– Anyuci, hány óra van olyankor, amikor a nagymutató a tízesen áll, a kismutató a meg a földön van?

Új képregényünk

Móra Ferenc: Aranykoporsó

Diocletianus

A császár spliti palotája

Ezen az oldalon minden folytatáshoz mellékeljük a szövegben előforduló nevek és szavak helyes kiejtését, valamint a szó-magyarázatot.

Diocletianus = diokléciánusz

Caius Aurelius Valerius = kájusz auréliusz valériusz

Diocles = dioklész

Dioclea = dioklea

Dominus = dominusz (úr, latinul)

Antiochia = antióhia (az ókori Szíria fővárosa)

Quintus = kvintusz

Quintipor = kvintipor

Új képregényünk az ókorban játszódik, Diocletianus római császár uralkodásának idején. Diocletianus 230 után született, és 313-ban halt meg a mai Splitben (akkori nevén Spalatum) építtetett palotájában. A palota ma is gyönyörű maradványai ott állnak Split óvárosában. A császár eredeti neve Caius Aurelius Valerius volt, alacsony rendű dalmáciai családból származott. Dioclesnek is nevezték születési helye, Dioclea után. Amikor 284-ben császárrá választották, felvette a Diocletianus nevet. Róla tudni kell még azt is, hogy ő rendelte el az utolsó nagy keresztényüldözést a birodalomban. Trónjáról váratlanul önként lemondott 305. május elsején. Móra Ferenc regényéből ennek oka is kiderül, habár erre semmiféle történelmi bizonyíték nincs. Az Aranykoporsó 1932-ben jelent meg először.

A Jó Pajtás és a Mézeskalács elérhetőségei

(Vágd ki és ragaszd a szekrényed ajtajára!)

**Cím: Jó Pajtás és Mézeskalács szerkesztősége
21000 NOVI SAD, Vojvode Mišića 1/III.**

Telefon (szerkesztőség): 021/ 475-4008 (csak telefon!)

Fax (szerkesztőség): 021/ 475-4009 (csak fax!)

Telefon és fax (terjesztési ügyekben): 021/ 557-304

Folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad

**e-mail: jopajtas.szerk@magyar-szo.co.yu
és amicus@nadlanu.com**

URL: <http://www.jopajtas.info>

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matica srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

**Vajdaság AT
oktatásügyi,
tájékoztatási, valamint
kisebbségi titkársága**

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

**Szerbiai
művelődési
minisztérium**

**A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért**

TipNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tipnet.co.yu www.tipnet.co.yu

**Jó Pajtás
60 ÉVES**

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Megbízott főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
■ Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: jopajtas.szerk@magyar-szo.co.yu és amicus@nadlanu.com ■